

Täpsustused mitmed
sotsiaaltoetuste
väljamaksmise
tingimused

LK 2

Ääsmäe pakkus juubelinädalal
mitmekesist programmi

LK 9

Sauevallakas on
üldiselt terve,
toitub teadlikult
ja teeb vähemalt
kord nädalas
kerge treeningu

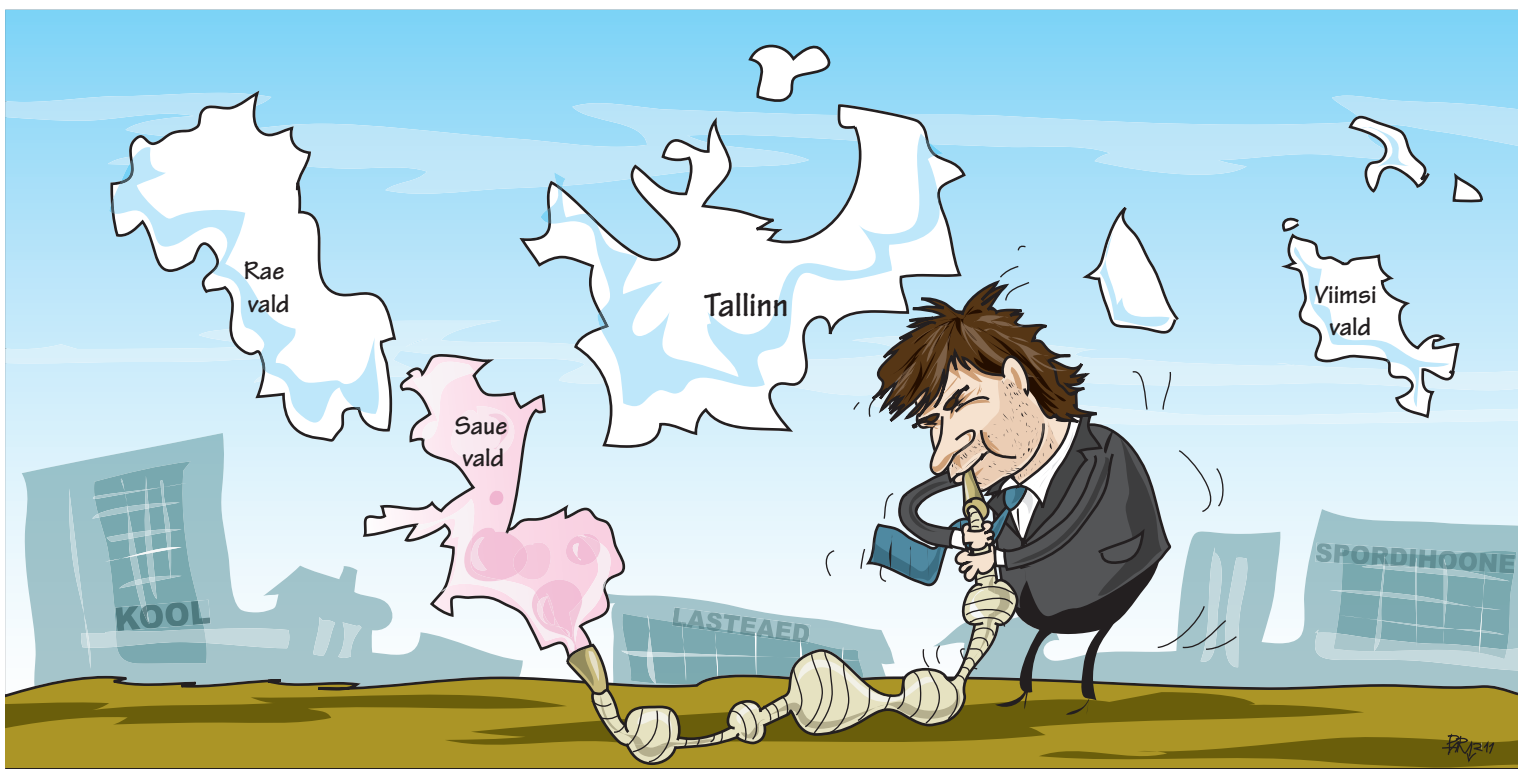
LK 7

NR 10
NOVEMBER 2011

SAUE VALLALEHT

Koduvald

ANALÜÜS

Mõtteid kohaliku omavalitsuse üksuste võimekuse hindamisest

Juba kolmandat aastat on Geomedia võrrelnud Eesti valdu ja linnu nende võimekuse erinevatest aspektidest (demograafilised näitajad, eelarve, haldussuutlikkus jne). Värske uuring tuli välja möödunud kuul ja Saue valla leiab seatud järjestuses viimase kolme aasta koondnäitajate alusel 13. kohal, tõustud on varasemaga võrreldes 7 kohta.

SULEV
MÄELTSEMEES
Professor,
TTÜ sotsiaalteadus-
konna dekaan

Sotsiaalmajanduslike kompleksnäitajate ajas või ruumis võrdlemine on huvitav, aga keeruline ülesanne. Taolisi võrdlusi on vaja teha mitmel eesmärgil, sh selleks, et hinnata mingite territoriaaliüksuste arengut ja leida seal nõrgemaid (eelisarendamist vajavaid vms) valdkondi.

Kohaliku omavalitsuse ülesanded ja koht avalikus halduses on riigiti (ka Euroopa Liidus) väga erinev. Avaliku sektori kuludest tehakse kohaliku omavalitsuse tasandil meil 25%, aga nt Taanis üle 60%, Soomes ca 40%, seevastu Maltal kõigest 1,4% jne. Kohaliku omavalitsuse ülesanded määravad ka ühe või teise riigi kohaliku omavalitsuse sisu ning määravad

ka võimekuse indeksi sisese näitajate loetelu.

Käesoleva aasta hinnangus on lisandunud uusi näitajad (nt kohaliku volikogu valimistel kandideerimise aktiivsus) ja kokku on kasutatud 29 näitajat. Näitajate arvu suurendamine on ühest küljest kindlasti positiivne, sest kohaliku omavalitsuse võimalikult erinevad

SULEV MÄELTSEMEES:

"Sotsiaalmajanduslike kompleksnäitajate ajas või ruumis võrdlemine on huvitav, aga keeruline ülesanne."

tahud saavad rohkem arvestatud. Samas, mida rohkem näitajad, seda keerukamaks muutub nende kaalukuse arvestamine, st indikaatorite tähtsus (panus) koondindeksi kujunemises.

Kas saab võimekuse mõotmisel võrdväärsete teguritena arvestada iga nelja aasta järel toimuvatel kohalikel valimistel osalemise aktiivsust ja valla või linna osutatavate teenuste mahtu? Mõtlemine paneb ka kompleksnäitaja leidmine erinevate indikaatorite valdade ja linnade pingerea alusel. See oleks umbes nii nagu kümnevõistluse paremusjärjestus leitaks üksikala del sportlaste saavutatud kohtade liitmise. Otstarbekam oleks iga indikaatori osas väärtustada parima valla või linna näitaja 1,0ga ning ülejäänud valdade ja linnade näitaja leitakse siis suhtarvuna 1,0 suhtes.

JÄTKUB LK 3

KOMMENTAAR

"Kindlasti saab alati paremini ja pingutame jätkuvalt oma teenuste kvaliteedi suunas, aga üldiselt, arvestades ka mõningaid küsitavusi analüüsi metoodikas, võib tulemusega rahul olla. Meie jaoks on tähtis pikaajaline trend ja selles osas liigume hetkel positiivses suunas," kommenteeris uuringu tulemusi vallavanem Andres Laisk.

Uuring tervikmahus on kättesaadav
www.siseministeerium.ee/haldussuutlikkus/

**Kinnitati
Laagri Kooli
vastuvõtukorra
muudatused**

Täpsustati eelmisel aastal segadust tekitanud mõisteid ning seati senisest olulisemale kohale lapse ja tema mõlema vanema tegelik elukoht.

LK 3

**Talv tuleb,
lumi ka.
Sahad
valmis!**

Uus lumetõrje hooaeg on käte jõudmas ning aeg põhitööd üle korrata. Eelmine talv üllatas oma lumerohkusega, tormid Monik ja Scarlet koos ülejäänud talvega viisid valla rahakotist kokku 3,2 miljonit krooni (205 000 eurot).

LK 6

**Hoolimisest,
kaasa
lõõmisest ja
märkamisest**

Kodanikupäeva eel on persooniloo fookuses kaks selge silmavaatega sauevallakat, kes arutlevad miks on tähtis vaadata oma koduvärvast kaugemale ja teha midagi ära ka oma kogukonna heaks.

LK 6

Volikogus oktoobris

- Toimus Saue valla 2012. aasta eelarve esimene lugemine
- Muudeti Saue valla sotsiaaltoetuste määruseid
- Pikendati üürilepingut OÜga Laagri Apteek
- Otsustati Nõlvaku 19A pinna üürile andmine
- Anti nõusolek hankemenetluste korraldamiseks uute N1 kategooria sõidukite kasutusrenti võtmiseks
- Kehtestati Alliku küla Kalsepa ja Loo 1 kinnistute detailplaneeringud
- Algatati Vanamõisa küla Käärü tn 2 kinnistu ja lähiala detailplaneering ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine
- Otsustati maaüksuste munitsipaalomandisse taotlemine

Laagri-Tänassilma kergliiklustee sai positiivse rahastusotsuse

Euroopa Liidu linnaliste omavalitsuste investeeringute kava muudatusega eraldab riik Laagri-Tänassilma kergliiklustee ehitamiseks ca 211 tuhat eurot (millest omafinantseering on 15%).

Saue ja Saku valla koostöös rajatav kergtee algab Laagri aleviku piirilt Pääsküla kivisilla juurest, kulgeb mööda Pärnu maantee äärt Jälgimäe tee alguseni ning sealt kuni Maksimarketu juurde rajatava jalakäijate tunnelini.

Rajatav jalgteed võimaldab Laagri ja eeskätt Vanasilla tänava poolse asumid elanikel ohutult jõuda nii Maksimarketu, Bauhofi kui ka rajatava RIMI kaubanduskeskuse juurde ja ühtlasi ühendab Hortese aianduskeskuse bussipeatusega. Seni pidid jalakäijad liikuma porisel ja ohtlikul Pärnu maantee teepinnal ja inimesi on häirinud korrekse jalakäijate ühenduse puudumine Maksimarketiga.

„Kui kõik maaküsimused õnnestub edukalt lahendada, siis võiks tee ehitus alata tuleva aasta juulikuul lõpus,“ prognoosib valla kommunaalspetsialist Indrek Brandmeister.

Urva mänguväljak nüüd titesõbralikum

Laagri Lions Klubi täitis oma lubaduse ning paigaldas 8. oktoobri Heateopäeval Laagrisse, Urva mänguväljakule beebikiige. Kiige aktiivne kasutus näitab, et see heategu läks õigesse kohta! Lõviklubide heateopäev on üle-eestiline LIONSite heategevusüritus- sellel päeval kohustub iga klubi tegema mõne heateo - kes ehitab mänguväljakuid, kes aitab abivajajaid, kes teeb mingit avalikku tööd, kes kogub raha jne.

SAUE VALLALEHT KODUVALD

Toimetuse:

Veskitammi tee 4, Laagri,
Saue vald, Harjumaa
tel: 654 1156, 525 4146
e-post: annely.sumre@sauevald.ee

Reklaamisoov esitada e-posti aadressil reklaam@sauevald.ee

Kohaliku ettevõtluse toetamise eesmärgil on Saue valda registreeritud ettevõtjatele reklaami esitamine vallalehes ca 50% soodsam

SOTSIAAL

Täpsustused mitmed sotsiaaltoetuste väljamaksmise tingimused

Oktoobrikuu vallavolikogus tehti täpsustusi sotsiaaltoetuste maksmist reguleerivatesse määrustesse. Toetuste süsteem sisuliselt siiski ei muutunud ja ühtegi senikehtivat toetuseliiki ära ei kaotatud.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Kodusoleva lapse toetus

Kuna palju vääriti mõistmisi tekkis seni kahe sarnase nimega toetusega – lapsehoiutoetuse (koduse lapse eest) ja lapsehoiuteenuse toetusega (eralasteaias käiva lapse eest), siis nüüd on esimene neist konkretiseerunud nimeks kodusoleva lapse toetus. Kodusoleva lapse toetuse (128 eurot kuus) maksmisel on nüüdsest oluline muudatus väljamaksmise ajas. Seni oli taotlejal õigus saada toetust avalduse esitamise kuule (näiteks november) järgneva kuu 1. kuupäevast (1. detsember) jooksva kalendrikuu (detsember) eest ja toetus kanti üle sama kuu 15. kuupäevaks (15. detsember). Uue korra kohaselt säilib taotlejal küll õigus saada toetust avalduse esitamise kuule järgneva kalendrikuu 1. kuupäevast, kuid toetus kantakse üle sellest järgmise kalendrikuu 15. kuupäevaks (üldtõttud näite puhul siis 15. jaanuariks). „Eesmärk on toetus välja maksta nõ tagantjärele, kuna siis on võimalik kontrollida, et toetust saavad õigustatud isikud. On esinenud juhtumeid, kus taotlus on esitatud, aga väljamakse tegemise ajaks on inimene juba end vallast välja kirjutanud või laps hakanud käima hoiuasutuses,“ põhjendab sotsiaalnounik Mare Jallai. Uus määruse versioon lõpetab ka vajaduse esitada toetusest loobumise avaldust, nagu senine kord ette nägi, sotsiaalosalakonna töötajad suudavad pikenenud aja jooksul ise üle kontrollida kõik asjaolud.

Täpsustus ka asjaolu, et koduse lapse toetuse maksmine lõpetatakse kooli minemise aastal juunikuul lõpuga, st et juuli ja augusti eest enam ei maksta. „See ühtlustab olukorda lasteaiaa kohaga omajatega, kus reeglina lõpeb õppetöö juunis ära,“ toob Jallai selgituseks.

Kui kõik teised vastu võetud muudatused hakkavad kehtima alates 1. jaanuarist 2012, siis kodus oleva lapse toetusega seonduvad muudatused jõustuvad juba 1. detsembrist 2011.

Laiendati üksikvanema mõistet

Seni kehtinud korra järgi oli üksikvanem defineeritud lapsevanemana, kelle lapsel on õigus riiklikule üksikvanema toetusele (sünnikandes pole märgitud isa kohta) või lapse teine vanem on surnud. „Samas esineb praktikas palju erinevaid juhtumeid, kus vanem kasvatatakse last sisuliselt üksinda - vanemad on lahutatud ning teine vanem on asunud elama mujale või vanemad ei ole abielus olnud ning kooselu on lõppenud. Arvestades tänapäeva keerulisi peresuhteid on mõistlik, et vallavalitsusel on õigus üksikjuhtumitel hinnata olukorda ja vajadusel teha erandeid,“ selgitab sotsiaalnounik Mare Jallai.

SÜNNITOETUS	320 eurot
MATUSETOETUS	128 eurot
ESMAKORDELT KOOLI MINEVA LAPSE TOETUS	160 eurot
KASUPERETOETUS	192 eurot kuus
KODUSOLEVA LAPSE TOETUS	128 eurot kuus
RAVIMITOETUS	45 eurot aastas
TAASTUSRAVI- JA REHABILITATSIOONI TOETUS	307 eurot aastas
VIIPEKEELE TÖLKETEENUSE TOETUS	96 eurot aastas
INVATRANDSPORDI TOETUS	96 eurot aastas
ISIKLIKU TRANSPORTI KASUTAMISEL 0,1 EURO/KILOMEETER	kokku kuni 96 eurot aastas
KOOLILÕPU MEDALI TOETUS	
KULDMEDALIGA	100 eurot
HÖBEMEDALIGA	70 eurot
EESTKOSTETAVA TOETUS	230 eurot aastas
HOOLDEKODU TEENUSE TOETUS	35 eurot kuus hoolduskoht
	70 eurot kuus põetuskoht
VÄLTIMATU ABI TOETUS	77 eurot kuus

Värvitud taustal on tegemist uute toetuseliikidega

Täpsustused nõuded dokumentidele

Nüüd saab esitada taotlust nii paber- kui ka digitaalselt allkirjastatuna, mille puhul lisadokumente isikutõestamiseks vaja ei ole, piisab digiallkirjast. Ka viidi sisse nõue, et vallavalitsusel on õigus nõuda andmeid leibkonna sisetulekute kohta (palgatõend, pangaväljavõte), et hinnata adekvaatselt abivajajate olukorda ja toetuse saamise õigustatust. Seda on oluline teada, kui taotletakse näiteks ühekordset toetust või riiklikku toimetulekutoetust. Ka on uue määruse kohaselt vallavalitsusel õigus osade toetuseliikide puhul nõuda kuludokumente.

Vallavalitsus võib keelduda toetuse maksmisest

Taotlus jääb edaspidi rahuldamata, kui taotlejal on valla ees täitmata rahalisi kohustusi. Näitena võib tuua situatsiooni, kus vanemal on valla ees võlg näiteks maksmata lasteaia osas, siis õigust lapse koolimineku koolialguse toetusele ei ole. Ka olukorras, kus taotleja sureb enne taotluse heakskiitmist, jäetakse avaldus rahuldamata. „Näitena olgu toodud ravimi- või rehabilitatsioonitoetus, mille puhul on esinenud juhtumeid, kus kadunukese lähedased toovad peale surma veel ravimite kulutšekke, eeldades nende väljamaksmist ka siis, kui inimene on juba lahkunud,“ selgitas Jallai.

Pikenes esmakordselt koolimineva lapse toetuse taotlemisaeg ja tingimused

Seni oli 1. klassis kooliteed alustava lapse vanemal õigus esitada taotlust 1. septembrist kuni 30. oktoobrini. Uus avalduste esitamise periood on augustikuul esimestest päevast kuni novembrikuul viimase päevani.

Sama toetuse täismäärus (160 eurot) väljamakse aluseks oli vanemate ja lapse enda ametlik ja registrijärgne elanikustatus kooli minekule eelneva aasta 31. detsembri seisuga ja see pidi vältama järjepidevalt vähemalt kuni koolimineku hetkeni. „Uus versioon ei eelda järjekindlast elanikustatusest, vaid või-

malda vahepeal end vajadusel kusagile mujale sisse kirjutada, oluline on see, et koolimineku hetkeks oleks elanikustatus taastatud,“ selgitab Jallai.

Täpsustused ravimitoetuse väljamaksmisel

Ravimitoetuse (45 eurot aastas) õiguse on riiklikku pensioni (va toitjakaotuspension) saavatele inimestele retseptiravimite kompenseerimiseks, tingimusel, et inimene on Saue valla ametlik elanik ja ei teeni sotsiaalmaksuga maksustavat tulu. Toetust on õigus taotleda kord kalendriaastas. Taotlus peab olema esitatud hiljemalt 7. detsembriks ja kulud peavad olema tehtud ajaperioodil eelmise aasta detsember kuni jooksva aasta 30. november. Toetusetaotluse kohustuslikud lisad on ka kuludokumentid (tšekid).

Lapsevanema osalustasu munitsipaalasteasutustes

Uus muudatus näeb ette, et lapsevanem peab hakkama maksuma osalustasu päevast, mil tema laps on arvatud lasteaia nimekirja. Kui seni algas tasu arvestamine hetkest, mil laps realselt lasteaia käima hakkas, siis nüüd tuleb arvestada sellega, et isegi kui vanem soovib viia lapse lasteaeda näiteks alates 1. septembrist, aga kui laps on arvatud nimekirja juba 15. augustist, siis tuleb tasuma hakata samuti juba augustist.

Täpsustus eralasteaia toetuse väljamakse aegades

Koolieelse eralasteasutuse ja lapsehoiuteenuse toetust (211 eurot kuus, kui sisse on kirjutatud mõlemad vanemad, 128 eurot kuus, kui üks vanem) ei maksta uue korra kohaselt juulikuul. „Seni sätestas määrus, et makstakse toetust 11 kuud aastas ja maksuvaba kuu võis vanem omal valikul võtta. See tekitas lapsevanemates segadust ning dokumentide liikumises ebatäpsusi,“ ütleb Jallai.

Väikseimad terminite täpsustusi ja kohendamisi viidi sisse veelgi, kõikide muutustega on võimalik tutvuda kodulehe vahendusel ja vajadusel küsida ka sotsiaaltöötajatelt otse. □

HARIDUS

Kinnitati Laagri Kooli esimesse klassi vastuvõtmise korra muudatused

Täpsustati eelmisel aastal segadust tekitanud mõisteid ning seati senisest olulisemale kohale lapse ja tema mõlema vanema tegelik elukoht.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Oktoobrikuu vallahes leidis kajastust rõõmustav uudis, et 2012. aasta sügisel peaks saama Laagri Kooli esimeses klassis õppimisvõimaluse 96 mudilast senise 72 asemel. Nüüd on kinnitatud ka täpsustunud vastuvõtu kord. Ka uus õppeaasta toob tõenäoliselt Laagri Kooli ukse taha enam soovijaid, kui on kohti, seetõttu on tähtis teada vastuvõtu kriteeriume ja nende olulisust koolikohtade jagamisel.

Eriti tähelepanelikud peaksid olema need vanemad, kelle perest üks laps õpib juba koolis. Erinevalt eelmisest aastast ei anna samas koolis õppiv vanem õde või vend eelist teiste ees, kui mõlemad vanemad ei ole vallaelanikuks registreeritud või kui õde-vend lõpetab samal aastal kooli ja lahkub gümnaasiumisse.

Eeltingimused

Esimesse klassi astumise eeltingimusteks on lapse vanus – algava kooliaasta 1. oktoobriks peab õpilaskandidaat olema 7-aastane.

Lapse tegelik ja registreeritud elukoht peab olema avalduse esitamise hetkel, selle läbi vaatamise perioodil kuni õpilaste nimekirja-

de teatavaks tegemiseni Saue vald. Lapse vähemalt ühe vanema tegelik elukoht peab lapse esimesse klassi mineku aastale eelneva aasta 31. detsembri seisuga olema olnud Saue vald.

Tegelik elukohta määratlemisel lähtutakse eelkõige rahvastikuregistri andmetest, aga kui ilmneb, et isik on rikkunud „Rahvastikuregistri seaduse“ § 391 lõike 1 sätestatud kohustust ega ela püsivalt sellel aadressil, mis on registreeritud kantud isiku elukoha aadressina, siis on õigus seda mitte lugeda isiku tegelikuks elukohaks. Täpsustus on oluline, et kohad saaksid kindlasti need, kes tegelikult vallas elavad.

Valikukriteeriumid

Kui selgub, et esimesse klassi soovijaid on rohkem kui kohti, on eelisõpilaskandidaadil (kriteeriumid on olulisuse järjestuses):

- kelle mõlema vanema või üksikvanema rahvastikuregistri järgne elukoht on lapse esimesse klassi minemise eelneva aasta 31. detsembri seisuga Saue vald;
- kes elab Saue valla põhjapiirkonnas (so piirkond, mis jääb Keila-Saue-Laagri maanteest põhja poole);
- kelle vend või õde juba õpib koolis mitte vanemas, kui kaheksandas klassis. Selliste kandidaatide hulgas omakorda asetub ettepoole see, kel-

Ajagraafik seoses Laagri Kooli 1. klasside komplekteerimisega 2012. aasta sügiseks

Avalduste esitamine õpilaskandidaadiks (paberandjal või elektrooniliselt e-kirja aadressil laagrik@laagrik.edu.ee.)	1.-17.veebruar
Koolipoolne teade vanemale avalduse registreerimisest	+3 tööpäeva
Kool saadab nimekirja soovijatest vallavalitsusele andmete õigsuse kontrollimiseks	20. veebruar
Kool saadab vanematele teate kandidaadiks/mittekandidaadiks registreerimise kohta	5. märts
Sobivusvestlus lapsega (Täpne aeg teatatakse lapsevanemale e-kirja või kirja teel)	märtsi viimane nädal
Vestluse tulemustest info lapsevanemale	10. aprill
Lapsevanemalt dokumendid	+5 tööpäeva
Koolipoolne teade vanemale õpilaseks saamisest	20. aprill

lel õpib koolis rohkem õdesid-vendi, kelle elukoht rahvastikuregistri andmetel ühtib õpilaskandidaadi elukohaga. Õeks-vennaks loetakse nüüdsest ka neid lapsi, kellel ei ole ühiseid vanemaid, kuid kes elavad koos oma seaduslike esindajatega püsivalt koos ühel aadressil ja moodustavad leibkonna;

- kelle ühe vanema tegelik elukoht

Saue vallas on olnud pikemat aega.

Laagri Kooli esimesse klassi vastuvõtu avalduse menetlemise periood kuni nimekirja formuleerimiseni on 1. veebruarist kuni 20. aprillini.

Vastuvõtu tingimusi reguleeriv dokument on kättesaadav www.sauevald.ee esilehe uudiste rubriigist. □

ANALÜÜS

Mõtteid kohaliku omavalitsuse üksuste võimekuse hindamisest (algus lk 1)

SULEV MÄELTSEMEES
Professor,
TTÜ sotsiaalteaduskonna dekaan

Mõned indikaatorid – rahvaaru ja elarve

Kasutatava meetodika kohaselt võib mõne tuhande elanikuga vallas või linnas rahvaarvu erinevus kõigest mõnesaja inimese võrra anda vallale või linnale pingereas koha mitukümmend astet ees- või tagapool. 1000-2000 elanikuga on Eestis 82 valda või linna.

Suhteliselt lähedane näitaja väärtus võib valdade/linnade pingereas kajastuda suure diferentsina ka teiste indikaatorite puhul. 2010. aastal oli puhastatud elarve maht ühe inimese kohta suurim Illuka vallas 55 915 krooni ja vähim Kasepää vallas 8255 krooni. Aga vahemikku 10 000-13 000 krooni jäid rohkem kui pooled meie vallad või linnad, teiste hulgas ka Saue vald 12 776 krooniga, mis

andis vallale 58,4 järgupunkti. Seejuures aastatel 2007-2010 oli Saue valla puhastatud elarve maht ühe inimese kohta olnud 13 855 krooni (8% enam, kui perioodi viimasel aastal), aga see andis Saue vallale 73,0 järgupunkti (1,25 korda enam, kui 2010. aastal). Kogu finantsnäitajate arvestuses sai Saue vald 2010. aastal alles 181. koha kohaliku omavalitsuse üksuste pingereas 37,6 järgupunktiga.

Teenuste osutamise võimekus

Geomedia meetodikas arvutatakse võimekuse indeks kolme komponendi alusel: 1) rahvastik ja maa; 2) kohalik majandus ja 3) elanikkonna heaolu, kus olulisel kohal on kohalike avalike teenuste osutamise võimekus. Kvantitatiivsete mõõdikute (eelkõige rahas arvutatavate teenuste osutamise kulude mahu) abil on võimalik suhteliselt hästi mõõta viimast komponenti – teenuste osutamist. Paraku tekitab küsitavusi erinevate

teenuste positsioon võimekuse indeksi kujundamisel.

Eesti kohaliku omavalitsuse mahult suurim ülesanne on üldharidus, millele kulutavad vallad ja linnad keskmiselt 40% eelarvest. Üldhariduse kõrval hoopis teistsugune koht on nt vaba aja veetmise võimaluste tagamisel kohalikus eelarvest. See on valdavalt kohaliku omavalitsuse vabatahtlik ülesanne. Majandusliku analüüsi seisukohalt pole tähtsusetu asjaolu, mis seondub mõne teise valla või linna vastava teenuse tarbimisega ja selle arvestamisega kohaliku omavalitsuse võimekuse indeksis. Suurema linna tagamaal asuva valla või linna tahtest ja tegususest (tahaks öelda, et võimekusest) praktiliselt sõltumatult külastavad inimesed suurema linna vaba aja asutusi. Geomedia võimekuse indeksis on aga ilmselt (enam-vähem) võrdse positsiooniga nii hariduse põhiteenuste olemasolu ja hariduskulud ühe elaniku kohta kui vaba aja

asutuste olemasolu ja vaba aja kulud ühe elaniku kohta Konkreetsete teenuste osutamise potentsiaali (eelkõige vastavate hallatavate asutuste olemasolu) või teenuste mahu alusel valdade ja linnade järjestamine annab suhteliselt objektiivse võrdluspildi. Aga mida enam me erinevaid teenuseid püüame summeerida ühte kompleksnäitajasse, seda enam tekib küsimusi ja raskusi ühe või teise arvu interpreteerimisega. Seejuures lühikesel ajavahemikul järel võib valla või linna positsioon oluliselt muutuda.

Geomedia uurimistöö on üks signaal valdade ja linnade arengu kitsaskohtade väljatoomisel. Objektiivsemaid järeldusi saab ilmselt teha lähedase suurusega valdade ja linnade grupi siseselt nagu analüüsis seda on ka tehtud (alla 5000 elanikuga vallad/linnad või alla 2000 elanikuga vallad/linnad). Väga väärtuslik on andmebaas, mis sisaldab kohaliku omavalitsuse üksuste lõikes 29 näitaja aeg- ja ruumridu. □

Lühidalt

Pikendati üürilepingut Laagri Apteegiga

Novembrikuu vallavolikogus pikendati üürilepingut OÜga Laagri Apteek. Lepingu kohaselt jääb Laagri alevikus asuva Veskitammi 4 hoone ruumid apteegirahva käsutusse kuni 31. detsembrini 2016.

Kauaoodatud kergliiklustee ehitus on alanud

AS Elektrysentrum ehitab Laagri alevikus Laagri-Padula-Saue kergliiklustee tänavavalgustust. Novembri esimesel nädalal on plaanitud kergtee ehitustööd Redise ja Kuuse põik tänavatel.

Kuna AS Fortum Termest ja AS Elion Ettevõtete tellimisel tehakse nendele trassidele Laagri alevikus uuenduskuuri, siis on see pidurdanud ehitustempot ja seetõttu on ehitaja asunud rajama kergliiklustee aluskonstruktsioone Laagri aleviku piirist Koidu elurajoonini, sealt edasi Padula jaamani ja Padula jaamast raudtee äärde. Samuti alustatakse Saue raudteejaamast Suurevälja teeni kulgeval lõigul aia ehitusega, mis lepingu kohaselt peab valmima enne kergtee ehitusega alustamist.

„Üldiselt ei tasu loota, et ehitaja juba sel aastal valmis kergtee lõike suudaks vallale hooldusse üle anda ja enamik lõike valmib hiljemalt 15. juuni 2012,“ täpsustab kommunaalspetsialist Indrek Brandmeister.

EMT hakkab rajama Laagrisse uut tugijaama

Novembrikuu vallavolikogus otsustati valla omandis oleva Nõlvaku katlamaja (Nõlvaku 19a) osaline üürimine viieks aastaks ASile EMT katlamajja mobiilside tugijaama paigaldamiseks. EMT ehitab omal kulul välja vajalikud ehitustehnilised eeldused tugijaama paigaldamiseks ja kasutamiseks, mille tulemusena paraneb mobiilside levi Saue valla selles piirkonnas elanikele.

Detailplaneeringud oktoobris

SAUE VALLA TERRITOORIUMIL OKTOOBRI 2011 ON ALGATATUD JÄRGMISED DETAILPLANEERINGUD

Saue Vallavolikogu 27.10.2011 otsusega nr 74 algatati **Vanamõisa külas Käärtn 2** (katastritunnus 72701:002:1939) kinnistul üldplaneeringut muutev detailplaneering. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on moodustada krunt ühe olemasoleva majavaliduse juurde ning krunt ühe uue üksikelamu ja abihoonete ehitamiseks. Planeeringuga määratakse hoonestusõigus kruntidel, lahendatakse juurdepääsud kinnistutele, kruntide tehnovarustus ning määratletakse keskonnakaitselised abinõud. Saue valla üldplaneeringu kohaselt asub detailplaneeringuks taotletav maa-ala tiheasustusalas ning planeeritava maa-ala maakasutuse juhtfunktsiooniks on määratud väikeelamute ala. Planeerimisel tuleb lähtuda Saue valla üldplaneeringuga kehtestatud krundi miinimumsuurustest ja tiheasustusele vastavatest planeerimis põhimõtetest – külades asuval tiheasustusaladel kinnistute kruntimisel ei ole lubatud moodustada elamukruntide reeglina alla 1 500 m². Detailplaneeringu koostamise algatamise taotlus on esitatud olemasoleva 3 545 m² suuruse elamumaa kinnistu jagamiseks kaheks elamumaa krundiks. Antud kinnistu asukohta, ebakorrapärase kuju ja olemasolevate hoonete asukohta puhul ei ole võimalik moodustada kahte kompaktselt üksikelamukrunti, mille suurus oleks kooskõlas üldplaneeringuga ette nähtud kruntide suuruse osas ning seetõttu maa efektiivsema kasutamise seisukohalt on otstarbekas planeerida elamumaa krundid suurustega ca 1 000 m² ja 2 545 m². Väiksema krundi suuruse planeerimine on tingitud ka asjaolust, et üle kinnistu kulgev olemasolev juurdepääsutee tuleb kaasata uue moodustatava kinnistu koosseisu, et ei tekiks eraldiseisvat kinnistut. Planeeringuks taotletav ala asub Vanamõisa küla tuumikus ning külgneb Hüüru-Saue teega. Detailplaneeringuga hõlmatud ala kontaktvööndis on enamik kruntide hoonestatud üksikelamutega. Käärtn 2 kinnistul asub arheoloogiamälestis Asulakoht (reg nr 18976). Nimetatud asulakoht hõlmab valdava osa kinnistu lõunapoolsest osast. Seetõttu on enne detailplaneeringu koostamisele asumist vajalik taotleda Muinsuskaitseametist vastavad eritingimused ning tõenäoliselt tuleb läbi viia arheoloogiline eeluuring. Ehitustingimuste määramisel tuleb arvestada muinsuskaitsealale ja konkreetsele külale omase asustusstruktuuri, ilme, ajalooliselt väljakujunenud arhitektuuritraditsioonide ning sisevaadete. Detailplaneeringuga tehakse ettepanek valla üldplaneeringu muutmiseks ühe üksikelamukrundi lubatud suuruse osas.

älajaama tarbeks ning ülejäänud osa Loo 1 kinnistust jääb endiselt kasutusse maatulundusmaana. Äri- ja tootmismaasid otstarbega kruntidele on määratud ehitusõiguse ulatus ja hoonestustingimused kuni 3-korruseliste äri- ja tootmishoonete rajamiseks. Planeeritavatele kruntidele lubatakse kuni 3 hoonet kõrgusega kuni 12 meetrit. Lahendatud on juurdepääsuteed ning kruntide tehnovarustus, esitatud servituutide vajadus, määratud haljastuse ja heakorrustuse nõuded. Planeeringuala suurus on ca 8,0 ha.

alajaama tarbeks ning ülejäänud osa Loo 1 kinnistust jääb endiselt kasutusse maatulundusmaana. Äri- ja tootmismaasid otstarbega kruntidele on määratud ehitusõiguse ulatus ja hoonestustingimused kuni 3-korruseliste äri- ja tootmishoonete rajamiseks. Planeeritavatele kruntidele lubatakse kuni 3 hoonet kõrgusega kuni 12 meetrit. Lahendatud on juurdepääsuteed ning kruntide tehnovarustus, esitatud servituutide vajadus, määratud haljastuse ja heakorrustuse nõuded. Planeeringuala suurus on ca 8,0 ha.

SAUE VALLA TERRITOORIUMIL OKTOOBRI 2011 ON KEHTESTATUD JÄRGMINE DETAILPLANEERING

Saue Vallavolikogu 27.10.2011 otsusega nr 73 kehtestati **Alliku külas Kalsepa** (katastritunnus 72701:002:1521, suurusega 3,0 ha, maatulundusmaa 100%) ja **Loo 1** (katastritunnus 72701:002:1519, suurusega 9,42 ha, maatulundusmaa 100%) kinnistute ning lähiala detailplaneering, millega muudetakse osaliselt Saue valla üldplaneeringut. Detailplaneeringu eesmärk on muuta kinnistu maasihtotstarve osaliselt äri-, tootmis- ja transpordimaaks ning määrata kruntidele ehitusõiguse ulatus ja hoonestustingimused

äri- ja tootmishoonete rajamiseks. Üldplaneeringut muutuva detailplaneeringu algatamisel oli lähtutud sellest, et Kalsepa ja Loo 1 kinnistud külgnevad Saue valla üldplaneeringu kohaselt äri- ja tootmisalaga, kus on kehtestatud Alliku tootmiskompleksi maa-ala detailplaneering, mille eesmärgiks on rajada planeeringualale kaasaegne tehnopark. Detailplaneeringus on kavandatud jagada Kalsepa ja Loo 1 kinnistud 11 krundiks, millest 7 krunti kavandatakse äri- ja tootmishoonetele, 2 transpordimaaks, 1 tootmismaa

alajaama tarbeks ning ülejäänud osa Loo 1 kinnistust jääb endiselt kasutusse maatulundusmaana. Äri- ja tootmismaasid otstarbega kruntidele on määratud ehitusõiguse ulatus ja hoonestustingimused kuni 3-korruseliste äri- ja tootmishoonete rajamiseks. Planeeritavatele kruntidele lubatakse kuni 3 hoonet kõrgusega kuni 12 meetrit. Lahendatud on juurdepääsuteed ning kruntide tehnovarustus, esitatud servituutide vajadus, määratud haljastuse ja heakorrustuse nõuded. Planeeringuala suurus on ca 8,0 ha.

DETAILPLANEERINGUTE AVALIKUD VÄLJAPANEKUD

Saue Vallavalitsuse võttis 11.10.2011 korraldusega nr 624 vastu ja suunas avalikustamisele **Laagri alevikus Meelespea tn 6** (katastritunnus 72703:001:0002, suurusega 1 209 m², elamumaa 100%) kinnistu ja lähiala detailplaneeringu. Detailplaneeringuga kavandatakse olemasoleva 3-korruselise korterelamu seadustamist. Kinnistul asuvale hoonetele on väljastatud Saue Vallavalitsuse poolt 10.04.2007 ehitusluba soklikorrusega 2-korruselise üksikelamu rekonstrueerimiseks, (kõrgus 10,2 m, ehitusalune pind 249,0 m²). Üksikelamu on ebaseaduslikult ehitatud ümber 9 korteriga korterelamuks. Ehitusprojekti tellija ning kinnistu omanik ehitab üksikelamu ebaseaduslikult ümber 9 korteriga korterelamuks selle käigus hoone välisparameetritele seatud eeltoodud lubadega sätestatud piiranguid rikkumata ning on kõik korterid jõudnud vallavalitsusele teadaolevalt realiseerida. Kinnistu uued kaasanikud esitasid Saue Vallavalitsusele taotluse detailplaneeringu koostamise algatamiseks eesmärgiga saada ehitusõigus korterelamu ehitamiseks (seadustamiseks). Detailplaneering algatati ka tingimusel, et kinnistule uute hoonete rajamiseks ehitusõigust ei määrata ning olemasoleva hoone laiendamist ei kavandata. Kinnistul tuleb liituda ühisveevärgi ja kanalisatsiooniga, lahendada autode parkimine ning rajada haljastus. Detailplaneeringu eesmärk ja lahendus ei ole vastuolus

Saue valla üldplaneeringuga. Kehtiva üldplaneeringuga on planeeritava maa-ala maakasutuse juhtfunktsiooniks määratud väikeelamute ala, põhiliselt ühepere- ja ridaelamutele mõeldud ala, kus võivad paikneda elamupiirkonda teenindavaid asutused ja väiksemad kaubandus-teenindusettevõtted. Saue valla üldplaneeringu seletuskirja lk 38 kohaselt võib maakasutuse funktsioon koosneda ka teistest antud piirkonda sobivatest maakasutuse funktsioonidest kuni 49% ulatuses maa-ala pindalast. Saue Vallavolikogu maa- ja planeeringute komisjon arutas oma 13. septembril 2011 toimunud koosolekul, kas tulenevalt planeerimiseseaduse § 9 lõige 7 kohaselt antud detailplaneering sisaldab üldplaneeringu põhilahenduste muutmise ettepanekut. Komisjon asus seisukohale, et Meelespea 6 kinnistu detailplaneering ei muuda Saue valla üldplaneeringu põhilahendust ning seda võib edasi menetleda Saue Vallavalitsuse.

Saue Vallavalitsuse võttis 18.10.2011 korraldusega nr 644 vastu ja suunas avalikustamisele **Hüüru külas Kadaka tee 13** (katastritunnusega 72701:001:0243, suurusega 1 689 m², elamumaa 100%) kinnistu ja lähiala detailplaneeringu. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on muuta kehtiva Saue kinnistu detailplaneeringuga (kehtestatud Saue Vallavolikogu 27.06.2002 otsusega nr 021) ette

nähtud ehitustingimusi, st kavandatakse olemasoleva kaksikelamu seadustamist. Kehtiva detailplaneeringuga anti kinnistule ehitusõigus kuni 2-korruselise üksikelamu, kõrgusega kuni 9,0 m, ja abihoonete rajamiseks ehitusaluse pinnaga kuni 350 m². Saue Vallavalitsus väljastas 03.04.2007 ehitusloa kuni 2-korruselise üksikelamu püstitamiseks, kõrgusega 6,5 m, ehitusaluse pinnaga 232,5 m². Üksikelamu on ebaseaduslikult ehitatud ümber kaksikelamuks. Olemasoleva hoone ehitusmaht ning kõrgus vastab Saue Vallavalitsuse poolt väljastatud ehitusloale. Kadaka tee kinnistu piirist on vähendatud hoonestusala 2,0 m võrra - varem on lubatud 6,0 m ja käesolevaga on planeeritud 4,0 m. Kehtiva üldplaneeringu kohaselt asub planeeringuala tiheasustusalal, maakasutuse juhtfunktsiooniga väikeelamumaa ning detailplaneering ei muuda kehtivat üldplaneeringut. Kinnistule on välja ehitatud kõik välisvõrgud ja krunt on heakorrustatud.

Meelespea tn 6 ja Kadaka tee 13 kinnistute detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 10.11.2011 kuni 24.11.2011 kella 8.00-16.30 (kolmapäeviti kuni 18.30-ni ja reedeti kella 14.00-ni) Saue vallamajas, Veskitammi 4, Laagri alevik, kus on võimalik tutvuda kinnistute detailplaneeringu eskiilahendusega ning selle juurde kuuluva dokumentatsiooniga.

HÜÜRU KÜLA KALDA TEE 8 KINNISTUL EHITUSTINGIMUSTE MUUTMISEST

Saue Vallavalitsuse 15.03.2011 korraldusega nr 148 algatati Hüüru külas Kalda tee 8 kinnistu ja lähiala detailplaneering eesmärgiga kinnistu kruntida ning ehitusõiguse määrata ühe üksikelamu rajamiseks. Detailplaneeringu algatamise taotleja esitas 22.09.2011 Saue Vallavalitsusele taotluse muuta Kalda tee 8 kinnistul detailplaneeringu algatamisel seatud tingimusi. Nimelt soovib ta Kalda tee 8

kinnistut jagada ühe väikeelamukrundi asemel kaheks väikeelamukrundiks ning saada ehitusõigus lisaks olemasoleva majavaliduse juurde kahe üksikelamu rajamiseks. Saue Vallavalitsuse 11.10.2011 korraldusega nr 625 muudeti Saue Vallavalitsuse 15.03.2011 korraldust nr 148, millega anti ehitusõigus kuni kahe uue üksikelamu rajamiseks. Detailplaneeringute algatamise, vastu-

võtmise ja kehtestamise korralduste ja otsustega on võimalik tutvuda ka elektrooniliselt Saue valla veebilehel http://www.sauevald.ee/ehitus_planeerimine

Lähemat informatsiooni saab planeeringute spetsialistilt Maili Metsaotsalt, tel: 654 1157, maili.metsaots@sauevald.ee

Kole koht Saue vallas

Laagris kenas rahulikus piirkonnas "rõõmustab" möödakäijate pilku poollagunenud majalobudikvõsastunud, niitmata ja kõrvõimalike hunnikutega hoov, üldine korralagedus ja minnalaskmise meeleolu. Tahaks mööda vaadata, aga ei saa, kurb on...

Rubriik „Kole koht“ on oma vähestele ilmutuskordadele vaatamata saanud alati elavat vastukaja. Ühendust võtavad omanikud ja on nõrduinud, et neid on nõ häbiposti naelutatud. Sõna võtavad ka inimesed, kes arvavad, et ei ole kellegi teise asi, milline tema maja ja hoov välja näevad. On ka toetavaid hääli kodanikelt, kelle jaoks oluline esteetiline ja puhas keskkond ka väljapool oma aiavärvavat.

Tegelikult ei ole selle rubriigi eesmärk seada kedagi häbiposti ega teha üldsusele teatavaks, kus selline koht asub või kes on omanik. Pigem on selle taga soov vallaelanike laiemalt panna mõtlema heakorrale oma koduümbruses.

Eleringi planeeritav uus kõrgepinge õhuliin läbib ka Saue valda

Planeeritav Harku-Lihula-Sindi trassi asukoht hakkab ilmselt läbima kolme maakonda ja ühtteist valda, sealhulgas ka Saue valda.

Praeguses etapis püütakse täpsustada Harku-Lihula-Sindi 330/110 kV uue õhuliini trassi asukohta. „Eesmärk on leida liinikoridor, mis kahjustaks minimaalselt inimeste õiguseid maaomandi kasutamisel ning keskkonda ja samas ei oleks üle mõistuse kallis. Seepärast on meie eelistus kasutada maksimaalselt olemasolevat õhuliini koridori,“ ütles Eleringi juhatuse esimees Taavi Veskimägi. Elering plaanib ehitushanke välja kuulutada 2016. aastal, liin peaks valmima aastal 2019.

„Olemasolevaid tiheasustusalasid Saue vallas koridor praktiliselt ei mõjuta, perspektiivsetest läbib ta Hüüru-Vatsla oma, kus detailplaneeringute koostajad on juba sellega arvestanud. Lisaks on vald teinud täpsustava ettepaneku trassi möödajuhtimiseks Valingu küla üldplaneeringu järgsest perspektiivsest tiheasustusalast lääne poolt. Praktilises elus poleks trassi mõju kuigi suur, kuna olemasolev liinikaitsevöönd laieneks kummalegi poole 15 meetri võrra - 25 meetri pealt 40 peale,“ nentis ehituse-, maa- ja planeeringute osakonna juhataja Kalle Pungas.

Haraka Kodu avamine on toppama jäänud

Algsel ideena juunikuuks Maidla külas valmima pidanud puuetega inimeste noortekodu Haraka Kodu ehituse vastuvõtmine on venima jäänud.

Avamine on viibinud mitme asja tõttu. Veeproovid näitasid, et vesi sisaldab liigselt fluori, vaja oli hankida spetsiaalne filter, mis hoiab ära selle liigse sattumise joogivee sisse. Aega võtsid läbirääkimised Eesti Energiaga, et jõuda kokkuleppele, mis mahus ja mis hinnaga tööd teostatakse, nüüdseks on leping sõlmitud ja töö käib. Ehituse kvaliteedis on olnud vajakajäämisi, mistõttu on objekti vastuvõtmine viibinud. „Hetkel ei oska öelda, millal avame, aga loodetavasti ikka selle aasta sees,“ on Haraka Kodu üks rajajatest Pille Maasik optimistlik.

FOTOREPORTAAŽ

Fotoreportaaž Pääsküla Gümnaasiumist - esimest aastat koolilaps Grettel ütleb, et koolis on lahe ja õpetaja on hea!

Esimese kooliveerandi lõpul, algava vaheaja hakul tegi Koduvald tiiru Pääsküla Gümnaasiumis, et üle kaeda, kuidas läheb Saue valla lastel, kes sügisest just selles majas kooliteed alustasid. Teejuhiks oli valmis hakkama Laagri tüdruk Grettel Kalle.

KV
KODUVALD

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

1 Kümme minutit enne kaheksat on Grettel juba Redise tänavalt Laagri Kooli hoovile koolibussi ootama jõudnud. Gretteli ema Kristel ütleb, et alguses oli tütre Pääsküla Gümnaasiumisse määramisest teada saamine natuke arusaamatu. Et miks vaja nii kaugele minna, kui üks koolimaja peaaegu koduaknasse kätte paistab? „Nüüd oleme küll rahul, koolibuss viib uksest ukse, enam ei ole vaja isegi saata hommikul, tüdruk läheb teiste lähedal elavate lastega mestis. Ja kooli kohta ei saa midagi halba öelda, klassijuhataja on lihtsalt super, tegeleb nendega kõvasti ja suhtleb vanematega. Minu süda küll rahul!“ kiidab Kristel.

2 Grettel istub aknaaluse rea viimases pingis koos Elisega. Koolipäev hakkab esimesel klassil kell 8.15 ja kestab tavaliselt keskpäevani. Eesti keele tund on Gretteli lemmik. Juba enne kooli algust oli tüdruk täitsa ise läbi lugenud kaks raamatut. „Kirjatähtedega,“ toonitab ta. Pinginaabriks sai Grettel juba esimesel koolipäeval Elise. „Ta täitsa ise tuli minu kõrvale ja nüüd nii jäigi. Me oleme sõbrad. No vahepeal ei ole ka, aga siis lepime jälle ära,“ räägib Grettel.

3 Ega kohe peale koolipäeva lõppu Grettel koju veel ei kipu. Koolimajas toimub pikapäeva rühma raames põnevaid asju. Näiteks olla väga vahva kunstitund. „Ükskord joonistasime õuna ja siis maalisime vahtralehti, panime soola ka peale, siis jäi selline krobeline. Aga see on minu voollitud kass. Savist tegin, nüüd see on kuivanud, saab koju viia,“ teadustab Grettel. Lisaks sellele käib tüdruk pikapäeva raames veel laulukooris, inglise keele tunnis ja lisaks võimlemisstudios. „Enne ma käisin veel kabes ka, mitu korda sain esimese koha, aga enam ma ei taha,“ teeb Grettel oma mitmekesises huvitegevuses ise korrektiive. Pikapäevarühm ei koosne ainult huviringidest, seal saab õpetaja valsa pilgu alla ära tehtud ka kodutööd. „Üldiselt ma muidugi katsun tunni üsna intensiivselt läbi viia, et vähemalt esimese klassi lapsed õhtul hilja ei peaks lisaks õppima,“ räägib klassijuhataja. Grettel küll tunnustab, et tema ikka vahel loeb natuke aabitsat juurde, kuigi mõnel päeval olla väsimus ikka küljes ja siis tahab tüdruk ainult diivanil istuda ja telemek vaadata.

4 Pääsküla Gümnaasiumi teiselt korrusest leiab erksavärvilise ja esialgu koolimaja sootuks sobimatu ruumi – padjatoa. Ometi oleval see ruum Gretteli klassijuhataja Lilian Josingu sõnul laste lemmik nii vahetundidel, kui ka tunni läbi viimise paigana. See on koht, kus saab end näiteks eesti keele tunnis mugavalt patjadele istuma sättida ja näiteks raamatuid lugeda ning loetu üle arutleda.

5 „Tule siia ka, siin on vahetunni ajal kõige mõnusam olla,“ kutsub Grettel. Ühes koridori tiivas asub õdus nurgake, kus seinale peale juturaamatu pilt ja keksukast põrandale maalitud on. See on vähemalt tüdrukute seas lemmikkoht üldse.

KUU KÜSIMUS

Sauevallakas on üldiselt terve, toitub teadlikult ja teeb vähemalt kord nädalas kerge treeningu

Oktoobrikuus pärisime sauevallakatelt veebilehe ja facebooki vahendusel, et kuidas on lood enese liigutamise ning terve ja tegusana hoidmisega.

Vastanuid oli 111, neist enamus naised, vastajate keskmine iga oli 35,5 aastat. Üldistavat vallainimeste tervisliku profiili nende andmete pealt ei joonista, indikaatori annab ehk küll.

Üldiselt peab 68% vastanutest end terveks, vaid 3-4 korda aasta jooksul põetakse kergelt ja 27% nimetab end täiesti kaebuste- ja haigustevabaks inimeseks. Meedikute manu jõuab 46% vastanutest vaid kord aastas ja 29% kord poole aasta jooksul.

Esikolmiku meetmetest, mida tervise hoidmiseks kasutatakse, moodustas teadlik toitumine, värske õhu vannid ja vähemalt üks treeningkord nädalas. Olulisele kohale hääletati terve olemise kontekstis ka heade mõtete mõtlemine ja kallite inimeste kallistamine. Oma tervisesse investeerib 38% inimestest kuu jooksul 25-50 eurot ja 35% kuni 25 eurot. Kümnenelik vastanutest ei kuluta tervise heaks sentigi.

Terviseliikumist takistavate põhjustena tõi ligi kolmandik välja ajapuuduse, aga ka asjaolu, et sporditegevuseks on võimalusi vähevoitu – napib spordiklubisid, rattateid, valgustatud metsaradu.

Konkreetsed mõtteid:

- pole leidnud kohta kuhu minna sportima koos väikelapsega - a' la avalik treeningpark
- kergliiklustee on liiga lühike ja kruusateed on koleporised ja auklikud
- spordiklubid on küllaltki kulukad
- aega pole, sest lastehoiu võimalus tihti puudub
- pole hea asfaldi- ja sõiduteedega mitte ristuvat rulluisurada

Kolmandik vastanutest leiab et tervise eest hoolitsemine on inimese enda asi, pea sama palju paneb selle kohustuse omavalitsuse õlgadele. Kolmandaks vastutajaks peetakse lapsevanemaid. Vallalt oodatakse kergliiklusteede ehitamist ja valgustatud metsaradade rajamist, puudust tuntakse ka ülevallalistest spordiüritustest ja kohalike klubide tasuta tutvustuspäevi peaks ka enam olema.

Konkreetsed ettepanekuid omavalitsusele:

- võimalust tegeleda sportlike eluviisidega ka väljapool vallakeskust või võimalust kasutada selleks ühistransporti
- kui puudub lähiümbruses üldse treeningvõimalus, võiks pakkuda aegajalt inimestele staadioni kasutusvõimalust (Laagris)
- sportimisvõimaluste loomiseks nõustamist palun! Kui on näiteks MTÜ - spordiühingu loomise soov
- edendadamaks terviseliikumist, peaks mõtlema muuhulgas terviseklubide hindade langetamisele, nendega koostööle
- kergliiklusteede kokku ehitamine olemasolevatega, näiteks Rannamõisa teega, koostöös Harku vallaga
- ujula vallaelanikele soodsamaks, priipääsmed töötutele, rasedatele, noortele emadele

NOVEMBRIKUU KÜSIMUS

Taas on meedias ja poliitikute päevateemades koha leidnud haldusreformi temaatika - et kas ja kuidas ja mis eesmärgil.

Keda sauevallakas oma naabrite seast omaks pidada tahaks? Kas see teema üldse põletab vallakodanikku või jääb sootuks kaugeks?

Viite novembrikuu küsimusele leiab taaskord sauevald.ee avalehe reklaambänneri kaudu. Aitäh vastamast!

TALV

Talv tuleb, lumi ka. Sahad valmis!

Uus lumetõrjehooaeg on kätte jõudmas ning on aeg põhitööd üle korrata. Eelmine talv üllatas oma lumerohkusega, tormid Monika ja Scarlett koos ülejäänud talvega viisid valla rahakotist kokku 3,2 miljonit krooni (205 000 eurot).

MIKK
LÖHMUS
Abivallavanem

Tegemist on väga suure summaga ning kuigi talved ei ole vennad, peab alati kõigeks valmis olema. Samuti saime väärt õppetunni, mis võimaldab eesootavale talvele paremini vastu seista.

Lumetõrjet tehakse avalikel teedel ja avalikuks kasutamiseks tunnustatud erateedel

Saue Vallavalitsus korraldab lumetõrjet kõikidel vallale kuuluvatel avalikel ja erateedel, mille kohta on sõlmitud tee avaliku kasutuse lepingud. Riigimaanteedel (lisaks suurtele maanteedele nt Maidla-Kiisa tee, Ääsmäe-Hageri tee, Valingu-Jõgisoo tee, Saue-Hüüru tee, Laagri-Vanamõisa tee jt) korraldab tõrjet Maanteeameti Põhja regioon ning kõik küsimused tuleb esitada Maanteeinfo lühinumbril 1510.

Tavaolukorras ja väiksemate lumesadude korral anname oma parima, et teed oleksid lahti lükatud hommikul kooli- või töölemineku ajaks või öhtul töölt tuleku ajaks. Suurema lumetormi ja tuisu korral tuleb arvestada kuni 12-tunnise hooldustsükliga ning kestva lumesaju ja tuisu korral pole võimalik tagada, et teed oleksid hommikuks või öhtuks lumest puhtad. Siis toimuvad tööd jooksvalt. Väga raskete ilmastikuolude korral pikeneb hooldustsükkel 24 või 36 tunnini.

Esimeses järjekorras puhastatakse teed, kus liigub koolibuss, seejärel Laagri ja külade läbivad ja jaotustänavad ning viimases järjekorras kõrvaltänavad, kus liiklusaktiivsus on väiksem. Lumekoristamisel sõltume ka riigiteede puhastamisest. Ei ole mõtet hakata kohalikke teid puhastama, kui suur riigitee on veel Maanteeameti poolt puhtaks ajamata.

Erateedel vastutab omanik

Kõikidel teistel erateedel ja juurdepääsuteedel on lumetõrje korraldamine maaomaniku kohustus. Teadmiseks oluline fakt inimestele on see, et alla 15 cm lumekihi paksusega on eraomaniku kohustus lumetõrje iseseisvalt korraldada. Suurte lumetormide korral, kui rakenduvad erakorralised olud (milleks võib olla tugev tuisk ja lumi üle 15 cm, neid oli eelmisel aastal mitu korda), tagab vald nimetatud kinnistute-

le juurdepääsu, kuid see toimub alles pärast seda, kui põhitööd on lahti lükatud. Kui eraomanik pole ise meetmeid tuisuvaalude ennetamiseks ette võtnud (tuisuvõrgud, hekid jne) ja vajalik on eritehnika (ekskavaator, buldooser) kasutamine, siis võib lumetõrje mitu päeva aega võtta ja vald siin endale ajalisi piiranguid ei sea. Kõik see kehtib nende elamute kohta, kus ka rahvastikuregistri andmetel elavad elanikud sees. Registreeritud elaniketa majades sissesõitude lükkamist ei toimu.

Lumevallide koristamine on kinnistu omaniku kohustus

Tiheasustusalal peab iga kinnistuomanik vastavalt Saue valla heakorraeskirja § 2 lg 2 järgi tegema lume- ja libedustõrjet kinnistuga külgnelva kõnniteel. Seega ei tasu pahandada lükkaja peale, kes teeb puhtaks vaid tänava, jättes aiavärava taha lumevalli, kuna selle koristamine on kinnistu omaniku otsene kohustus. Seepärast on soovitatav hoida labidas värava lähedal.

Suure lumesaju korral palun vältige tänavate äärde parkimist

Suure lumesaju ja tuisu ajal on soovitatav mitte parkida oma autot sõidutee ääres. Parkivad autod takistavad lumetõrjet ning põhjustavad autoomanikule lisa-aega ja kulu hilisemal autoümbruse lumest puhastamisel. Samuti on juhtunud, et sahaga lükatav lumi on parkivat autot kriipinud. Tean, et seda soovitus on raske järgida mitmel Laagri kitsal tänaval (nt Kuuse tn), sellisel juhul tuleb tagada, et auto ümbrus on lumest puhas ning lume väljaveo päevadel (informeerime sellest korteriühistute kaudu ja valla veebilehel) ei seisaks auto tänaval.

Sel aastal on plaanis Kuuse täna-

INFO

Valla teede hooldajad ja vastutavad isikud:

Laagri aleviku, Alliku, Vanamõisa, Kiia ja Püha külades OÜ Kalsep
Kontakt: 534 60382 ja lumi@kalsep.ee

Vatsla ja Hüüru külades alltöövõtjana OÜ Riab Teed.
Kontakt: Vatsla piirkond – 53 411 406, Hüüru piirkond – 56 633 942, info@riabteed.ee

Jõgisoo, Aila, Valingu, Tuula, Pällu, Ääsmäe, Tagametsa, Pärinurme, Maidla ja Koppelmaa külades alltöövõtjana OÜ Kalsep
Kontakt: 534 60382 ja lumi@kalsep.ee

Vallapoolseks järelvalve teostajaks kommunaalspetsialist Indrek Brandmeister, tel: 53407008

Riigiteede hoolduse kohta tuleb küsimused esitada Maanteeameti fononumbril 1510 ja 678 1500.

val ja ka mujal rakendada päevi, mil ei tohi päevasel ajal (3 tunni vältel) tänavat ääres autot parkida. Selline liikluskorraldus võimaldab sahkadel kogu tänava lumest puhastada. Vastavad märgid paigaldatakse novembri alguses.

Tegijal juhtub

Tegijal juhtub ja juhtuda võib ka sahamehel, kui ta lund lükates kogemata kriimustab kellegi autot või sõidab puruks kellegi aia. Selliste juhtumite korral palume see korrektselt fikseerida ning informeerida piirkonna lumetõrje juhti, kuna ettevõtte vastutab ja sõidukid on kindlustatud. Probleemide korral võib teavitada ka vallavalitsust. □

PERSOON

Kodanikupäeva silmavaatega loomise ja m

26. novembril tähistatakse kodanikupäeva, mille eesmärk on teadvustada kodanikustaatust, tõsta kodanikuuhkust ja juhtida tähelepanu kodanikukohusele ja -vastutusele.

KODUVALD
annely.sumre@
sauevald.ee

Kõlavate sõnade taga on siiski lihtne sisu – inimeste tahe vaadata oma koduvarast kaugemale ja teha midagi ära ka oma kogukonna heaks. Sel põhjusel on novembrikuu persoonilugude kangelasteks kaks sauevallakat, kes just neid väärtusi oluliseks peavad.

Diana Poudel: „Kui piisavalt suur hulk hakkab ennast pidama eikeegiks, siis nii saab alguse ka ühiskonna allakäik.“ 30-aastane Diana (ülemissel pildil) resideerub oma kaksikutest põngerjate Mirjami ja Oliveriga Veskimöldres ja on tõise raketuse poolest ühes hotellis internetiturundaja. Hoopis enam on ta tuntuks saanud vabatahtlike aktsioonide poolest – nimelt võttis naine omal initsiatiivil ette projekti, millega riik oma võimaluste ja miljoniliste ressurssidega ei suutnud hakkama saada ning lõi koos IT-entusiastidega üleriigilise lapsehoidjate andmebaasi. Naine võtab isuga osa ka koduvalda puudutavatest diskussioonidest Saue valla Facebooki seinal – olgu selleks valla haridusküsimused või heakorraga seotud temaatika.

Miks on oluline, et inimene vaataks oma aiaväravast kaugemale?

21. sajandil, kus maailm on muutunud globaalseks, on aiavärav muutunud aegunud mõisteks – tahame või mitte endale tunnustada, siis kogu planeet Maa on muutunud globaalseks külaks, mis mõjutab meid kõiki. Kahjuks on viimastel aastatel tekkima hakanud käega loomise tunne – mida ma ikka üritan, miski ei muutu. Õnneks on ka inimesi, kes usuvad ja tahavad tuua muutust. Näiteid on väga erinevaid – osad rühmitused on koondunud kogukonna põhiselt – siit tooks näitena Kadrioru ja Uue-Maailma Seltsid, kes üritavad

muuta oma kodukanti paremaks. On ka suuri projekte nagu Teeme Ära, mille olulisemaks teeneks on mitte puhas metsaalune, vaid talgukultuuri taasjuurutamine Eestis.

2011. aasta kodanikupäeva motoks on „Kodanikuks kasvanud“. Kas see on hoiak, mida saab elu jooksul arendada, või on selline sotsiaalne närv kaasa sündinud?

Mingil määral kindlasti loeb geneetiline pagas – väidetakse ju, et ka ettevõtlikkus on inimesega kaasa sündinud – miks ei võiks olla seal geen sotsiaalse vastutustunde jaoks. Samas enda näitel julgen väita, et loevad ka kogemus ja juhus. Sattusin 9 aastat tagasi ülikooliajal ühte noorteorganisatsioonini, kus väga väärtustati ettevõtlikkust, tahet asju muuta ning sotsiaalset vastutust.

Mida tähendab Sinu jaoks üldse mõiste kodanikuaktiivsus?

Kodanikuaktiivsus tähendab ju tegelikult seda, et kui miski on vales, siis sa ei oota, et keegi abstraktselt inimene parandaks, vaid võtad ise asja käsile. Igapäevastele tuleks mõelda, millal ta viimati tundis, et miski on korrast ära ja kas ta lahendas olukorra või kurdab probleemi üle siiani... Muidugi on lihtne väita, et mul pole aega, vahendeid või ma ei oska – samas see eristabki aktiivset kodanikust passiivsest.

Reeglina mõtestatakse kodanikuühiskonda seoses mitteilundusühingutega. Kuidas üksikisikuna kodanikujulgust- ja uhkust üleval hoida?

MTÜ ei ole mingi salapärase institutsiooni, mis omab imeravimit. Enamus (ma ei pea siin silmas korteriühistuid või neid tihinguid, mis on loodud eurofondidest raha taotlemiseks) koosnevad täiesti tavalistest inimestest. Teeme Ära, Noored Kooli, Kasside Turvakodu – kõik need on MTÜd, kus tegelikult tegutsevad täiesti tavalised inimesed ja nende ja väga pal-

Liiva eel räägivad kaks selge sauevallakat hoolimise, kaasa märkamise olulisustest

jude teiste projektidega võib liituda igati. Ja ausalt öeldes soovitaksingi inimestel, kes tahaksid midagi ära teha, kuid ei tea kuidas ja kellega, liituda alguses mõne suurema projektiga.

Kodanikuühiskonnast rääkides on väga oluline osa inimese tutvusringkonnal - kui su sõbrad on skeptikud ja ei usu, et midagi on võimalik ära teha, siis väga raske on vastuvoolu ujuda.

Sinu sellest edukaimast projektist - lapsehoidjate andmebaasi loomisest - miks Sa seda tegid? Kui lastehoid.net lehest rääkida, siis see on taas idee, mis sündis reaalsest vajadusest ning mis nägi lõpuks ilmavalgust just tänu tuttavate toetusele. Nüüd tahaks luua tervet keskkonda lapsevanematele - kokku koondada kõik lastele suunatud teenused ja tooted ja muuta vanematele vajaliku info leidmine ime-lihtsaks.

Miks ma seda tegin? Mul oli idee ja soov asi ära teha - elu andis võimaluse ja kasutasin seda. Ja natuke endalegi uskumatu, et praeguseks hetkeks on üle 1000 aktiivse lapsehoidja baasis ning iga päev külastab lehte paarsada kasutajat.

Kas ühiskondlikumas elus kaasa löömine on Sinu jaoks loomulik?

Kõik sõltub prioriteetidest - usun, et kui ma erinevates projektides kaasa ei lööks ja oma projektile iga päev mitmeid tunde aega ei pühendaks, siis ikkagi oleks mu aeg tege mis täis. Aga samas annab kõik see ju palju ka tagasi - need emotsioonid, mida saad midagi head ära tehes. Inimesed, keda sa muudu ei kohtaks - see on hindamatu väärtus minu jaoks.

Tormi Tabor: „Kodanikuaktiivsus saab tegelikult alguse sellisest väikesest asjast, nagu naabrile tere ütlemine“

39-aastane Tormi Tabor (alumiselt pildil) on rajamas oma nelja liikmelisele perele, kuhu kuuluvad abikaasa Piret, poeg Kaaren ja tütar Krööt, Koidu elurajooni Alliku külla kodu. Ehitustegevus alles käib ja sellesse panustab peremees pea kogu oma vaba aja. Kuigi päriselanikud veel ei olda, on Vahekoidu tänava maja registreeritud pere päriselikuks ja silma hoiab Tormi kohalikel asjadel teravilgulisel peal. Kui kusagil mõni kinnisvara arendusplaan käivitumas, küsib

Tormi vallaametnikelt täpsustavaid küsimusi, esitab ettepanekuid arengukavadesse ja korraldab kohaliku rakukese Koidu kandi seltsi.

Miks on oluline, et inimene vaataks oma aiavärvast kaugemale ja tunneks tahet kogukonna elus kaasa lüüa?

Kodukandi asjadel silma peal hoidmine tundub mulle loomulikuna. Kuigi mu elutempo ei ole just aeglane, ei kujutaks ma ette, et jätaaksin kodukoha asjad „kahe silma vahele“ - ega see mõni anonüümne magala pole ;).

Tegelikult on näiteks Koidu puhul asi väga lihtne. Nii oma küla koristamine, planeeringutel ja ehitusprojektidel silma peal hoidmine teenivad kõik ühte eesmärki - et mul ja minu perel oleks tulevikus parem elu. Oma kodu võiks ju asuda mitte suvalises elurajoonis, vaid oma identiteedi ja emakeelse nimega külas, mille ka külla sõitvad sõbrad ja pealinna taksojuhid ekslemata üles leiavad.

2011. aasta kodanikupäeva moto on „Kodanikuks kasvunud“, kas see on hoiak, mida saab elu jooksul arendada või on selline sotsiaalne närv pigem kuidagi kaasa sündinud?

Kuigi päris suur osa (kodaniku) julgusest ja hoolivusest oma riigi ja kaaslaste suhtes antakse vanemate poolt kodust kaasa, on need omadused kindlasti igati olemas ja mõnikord vajavad lihtsalt äratavat impulssi. Olgu selleks impulsiks siis koeramust koduteel, lapse nigelad

TORMI TABOR:

“Ma ei kujuta ette, et jätaaksin kodukoha asjad „kahe silma vahele“ - ega see mõni anonüümne magala pole”

mänguvõimalused või naabrimehe surm - tegelikult saame me ise tegetsema asudes oma ümbruskonda paremaks ja meeldivamaks paigaks muuta.

Mida tähendab Sinu jaoks üldise mõiste kodanikuaktiivsus?

Kodanikuaktiivsus saab tegelikult alguse sellisest väikesest asjast nagu naabrile tere ütlemine - üks siiras tervitus lõhub maha barjäärid, millesse me mõnikord ennast mähime ja avab päris sageli teretajale ukse naabri südamesse. Sealt edasi on juba lihtne aeg-ajalt koos kodukoha asjade üle arutlema jääda ja nii need ühised mõtted ja plaanid sünnivadki.

Oskad Sa tuua näiteid elust, mil oled tundnud, et on olukord, kus oleks vaja kodanikuaktiivsust rohkem?

Sellel aastal perega Saue valla sügisjooksul osaledes jäi väga teravalt hinge kriipima valla rohevõrgustiku tuumalas (sic!) Liiva kinnistult maha võetud mets. Ühel pool teed oli tehtud lageraie ja teisel pool hooldusraie sellisel, et metsaalust jäid „kaunistama“ poole meetri sügavused porimülgad. Seoses peatselt algava Topi ristmiku tee-ehituse ja piirkonna arendustegevusega ootab lageraie ees praktiliselt kogu Maksimarketi tagust metsa. Paraku on ka poolte Koidu majade asemel varem mets kasvanud ja minu endagi maja rajamisel tuli kolm mändi maha võtta. Metsade säilimise osas ei saa seega kahjuks vaid vallale/riigile lootma jääda - rohkem oleks vaja kodanikke, kes viitsiks jälgida „võõraid“ planeeringuid, projekte ja lubasid ning õigel ajal rahva „üles ärataks“.

Lisaks võiks inimesed üldisemalt oma naabruses menetletavate planeeringute vastu huvi tunda - siis, kui kopp on juba maas ja saad vinguvad, on üldjuhul hilja midagi ette võtta. Selles osas saaks kodanike „äratamisele“ ka omavalitsus kaasa aidata planeeringumaterjalide parema (loe: visuaalsema) esiletoomisega internetis.

Kuidas üksikisikuna kodanikujuulust ja -uhkust üleval hoida?

Oleme ka Koidu külas (eelkõige Koidu parki laste mänguväljaku rajamisega seoses) mõelnud MTÜ loomisele, kuid seni oleme bürokratiata hakkama saanud. Ühiste „suuremate mõtete“ läbiarutamiseks oleme kasutanud tänapäeva sotsiaalmeedia võimalusi, Koidu külal on aadressil facebook.com oma leht, kus kas aktiivselt või passiivselt osaleb 70 külaelanikku. Seal on tõepoolest igal huvitatul võimalik kogukonna teemadel kaasa rääkida, vallavalitsuse esindajatega diskussiooni asuda ja ka üksteisele tunnustust avaldada.

Kuidas kodanikujuulust üleval hoida? Ma arvan, et julgus ja uhkus heas mõttes on vaba inimese iseloomomadused. Seega, unustagem need ajad, kus keegi ülevalt ütles, mida ja kuidas teha. Julgegem oma mõtted ellu viia!

Ja et mitte paljasõnaliselt jääda - alates 1. novembrist on igal koidukal Laagri Leivatoas võimalik oma allkiri anda Koidu küla loomise ettepanekule, mis esitatakse vallavalitsusele edasiseks menetlemiseks. Muudame lõpuks ometi selle „rajooni“ ka ametlikult küllaks! □

VALLAETTEVÕTE

Püha külas asuv Saunamaailm pakub nii korralikku ihuharimisvõimalust kui seltskondlikku leililõõgastust

Metsatukk Püha külas peidab endas pisikest, kuid mitmete võimalustega saunakeskust, millest peremeestel on idee arendada tulevikus laiema meelelahutuspotentsiaaliga õdus oleskelu koht.

KODUVALD
annely.sumre@sauvald.ee

Saun, leil ja vihtlemiskomme on eestlasele ajast aega olulised olnud. Saunas pesti, turgutati tööst väetatud keha, saunamajja saadeti vanasti naised sünnitama ja kehvikud surema. Täna sel päeval, kus suuremal osal majapidamistest soe vesi kraanist vabalt votta, on saunas käimise võlud suunatud pigem lõõgastumisele, olgu siis ükski või seltskonniti.

Puhkus ja suhtlus

Püha külas paikneva Saunamaailma üks omanikest Marko Tamm julgeb oma kogemusest öelda, et tema nelja saunamajja leiavad tee pigem peo-kohta otsivad seltskonnad, kui töised leiligurmaaniid. „Meie klient on tõesti suuremalt jaolt kas firmaüritust, sünnipäeva, pulmapidu pidav inimene. Selliseid fanaatilisi saunahulle, nagu näiteks Venemaal leida võib, meil ei ole. Ma ei ütle, et eestlased ei oleks saunarahvas, on ikka. Aga pigem oma kodus ja privaatsest, meile tullakse ikka siiski puhkehetkel pidu pidama,“ nendib Marko. Nii on kliendirõhkemateks päevadeks mõistetavalt reede- ja laupäevaõhtud, esmaspäev kipub 50%lisest hinnasoodustusest hoolimata tühjaks jääma. „Samas näiteks Venemaal on sarnased kompleksid nädalate kaupa ette broneeritud. Järjekord on, ei ole nii, et lähen, kui tuju tuleb. Käiakse esmaspäeva hommikul ja kolmapäeva lõunal, mingit vahet ei ole,“ teab Marko.

Tegelikult ongi Saue vallas asuv

saunaküla omanike jaoks pigem elustiiliprojekt, peamine aur ja päevatöö läheb hoopis saunatarvikute jae- ja hulgimüügile. Firma omab kauplusepinda Tallinnas Järve keskuses. Just ollakse käivitamas suuremahulist interneti kesket müügikeskkonda, pakumisel on saunakraami alates kibudest-kulpidest keriste ning moodulsaunadeni välja. Kui klient tahab, saab tellida ka sauna projekteerimise ja ehitamise.

Neli erinevat saunamaja

Saunamaailma kompleksi rajamine sai alguse juba 2000. aastal, kui Marko koos sõbra Vladislav Kremmiga Tallinna lähedaseid privaatsust pakkuvaid maatükke otsima hakkas. Põhjus proosaline - mehe tollased äripartnerid olid Venemaalt ja seal maal on Marko sõnul komme edukad kohtumised korraliku saunatamisega lõpetada. Kui siis nood äripartnerid Tallinna käima juhtusid, et leitud kusagilt sobivat kohta, et leilivõtu rõõmu kallitele külalistele pakkuda. „Mõtlesime siis, et teeme siis ise sellise asja valmis,“ meenutab Marko.

Esimene maja saigi ehitatud vene stiilis. Kahekorruseline hoonele on aksenti antud teemakohaste aksessuaaridega - kõõgilaul rõõmustab silma samovar ja vene rahvastilis laudlinad, põdrasarved ja balalaika pill seinal. Aga maja uhkus on siiski saunakeris, ehitatud iidsete vene traditsioonide kohaselt ja valminud ühe vana saunameistri käe all. Kui võrrelda seda tavapäraselt kodus kasutatava soome saunaga, siis tehnoloogia olevat sootuks teine.

□ Saunamaailma peremees Marko Tamm tunnistab külla tulnud vallavanemale, et tal ei oleks midagi selle vastu, et koostöös vallavõimuga leida võimalusi muutmaks keskus ka kohalikule kogukonnale avatumaks.

„Ahju küttes lähevad suits ja tuli läbi suure hunniku kivide, siis tund aega ahi seisab ning seejärel saab vabalt 24 tundi leili võtta. Ja selline mõnus suitsumeikk jääb leilile juurde. Soome sauna ahjus on kivi tulest eraldi kambris ja leili saab võtta kütmisega samaaegselt,“ selgitab peremees erinevusi.

Vene maja kõrvale rajati pisut hiljem päris ehtne suitsusaun, aga sel oli õnnetu saatuse maha põleda. Nüüd on asemele kerkinud Jahimehe maja. Seejärel pandi püsti Soome maja, mida ehivad detailid vanadest talutarvikutest. Peremees ise armastab käia laatadel ja hankida sobivad aksessuaare - vana vankriratas ja viikat seinal uhkeldamas, arhailine talupoja kummut toanurgas ja ürgne suusapaar. Lisaks leiab saunakülas SPA maja, sellesse on kokku koondatud suisa kolm erinevat saunaversiooni - infrapuna-, auru- ja traditsiooniline soome saun. Kõikides saunamajades on ka majutusvõima-

lus, peosaal, olenevalt majast ka külma veega tõrs või pisikese basseini mõõtu karastav veesilm, terrassid, kaminad, telerid.

Kogu Saunamaailma keskusesse ligi kümne aasta jooksul tehtud investeeringut hindab peremees 10 miljoni krooni kanti. Aga tehtu on ka tasemel ja hingega. Marko ise on näppupidi juures olnud nii projekteerimisel, kui ehitamisel, detaile on valitud hoole ja stiilitundega.

Suund laiemale meelelahutussektorile

Toniseerivatele saunaprotseduuride sekundeerivad keskuses mõnusad jalutusrajad koos värskelt valminud laste mänguväljaku ning külakii-gega. Üldse on plaanis omanikel pöörata pilk tulevikus saunateemadelt teistele suundadele. Nii mõlgub mees rajada saunaküla kõrvale trahter, selliste koduste ja „oma tundega“ roogadega. „See idee on olnud juba paar aastat, aga majan-

INFO

Ettevõtte:

Saunamaailm OÜ,
www.saunamaailm.ee
saunainter.com

Address:

Saunapood: Tallinn, Järve keskus, Pärnu mnt 234

Saunamaailm:

Püha küla,
Kurvi tee 6 Saue vald

Tegevusala:

Saue vallas asuvate saunade kompleksi teenuste pakumine, saunatarvikute jae- ja hulgimüük, saunade ehitus

Töötajaid:

30 (saunaküla ja jae- ning hulgimüük)

Käive 2010. aastal:

35 miljonit krooni

Sihtturud:

Eesti, Venemaa, Ukraina, uue veebilahendusega hakatakse püüdma ka Euroopa klienti

duskriis tuli vahele. Nüüd sügisel alustasime taas aktiivsemat tegevust, tahtsime EASilt natuke toetust saada, aga sel korral ei õnnestunud,“ räägib Marko. Kuid äraütlevast rahastusotsusest veel ei heituta ja projekti kalevi alla ei panda. Peremehe visioonis võiks ühel päeval kerkida keskusesse ka kalapüügipaviljon, kus kunded aastaringelt ise kalapüüd- misega nokitseda saaks, et siis värskelt õngitsetud uimeline kõrvalt-rahteris praepalaks kokata. Kusagil mänguväljaku taga näeb Marko ehk kohta ka koduloomade aedikule, et pisikestel külalistel pikemat lustiaega jätkuks.

Ka tunnistab peremees külla tulnud vallavanemale, et tal ei oleks midagi selle vastu, et koostöös vallavõimuga leida lahendusi, et keskus ka kohalikule kogukonnale kasu tooks. Kuigi külalistel ei ole ka praegu keelatud mänguplatsil kiike keerutamas käia, siis ühise panustamisega saaks rohkematki ära teha. □

KULTUUR

Meie tegijad Eesti Vabaõhumuuseumis teisi koolitamas

18. oktoobril toimus Eesti Vabaõhumuuseumis rahvamaja juhatajate õpituba, kus oma kogemust vahendasid ka kaks Saue valla tegijat - Katrin Krause ja Hele-Mall Kink.

KODUVALD
annely.sumre@sauvald.ee

Koolitus keskendus uute kultuuriteenuste väljatöötamisele, võimalustele kaasata vabatahtlikku ressursi ürituste korraldamisesse ning tutvustas erinevaid rahastusskeeme kolmandale sektorile.

Jõgisoo elanik Hele-Mall Kink (vasakul), kes on vallas tuntud kui

aktiivne kultuuritandril tegutseja, rääkis osalejatele kolmanda sektori ehk mittetulundusühingute võimalusest pakkuda avalikku (kultuuri) teenust, kasutades selleks erinevaid rahastusallikaid kohalike omavalitsuste eelarvest kuni europrojektideni välja. Jutuks tuli ka rahvamaja tegevuse eesmärgistamise ja kogukonna ootustele vastavate teenuste kaardistamise vajadus, ideede genereerimise ja analüüsimise oskuse

olulisus. Katrin Krauset (paremal), kes oma tõise tegevuse on sidunud Saue valla, teatakse kui Vanamõisa Seltsimaja entusiastlikku juhatajat. Katrini taktikepi alla on juba mitu aastat korraldatud Saue valla suurüritus - suvelõpupidu ja käsitöölaad. Saadud kogemusi, kuidas haarata kaasa ja motiveerida vabatahtlikke panustama kogukonna hüvanguks, ta kuulajatele ka tutvustas. □

KÜLAELU

Ääsmäe pakkus juubelinädalal mitmekesisist programmi

Meie küla võib nimetada väga õnnelikuks külaks. Seda selle pärast, et iga viie aasta järel on meil võimalus tähistada kaht suurt juubelit. Sellel aastal tähistasid Ääsmäe küla ja kool oma sünnipäeva. Küla esmamärkimisest on möödunud 770 aastat ja koolitarkust jagatud juba 225 aastat. Juubelinädal toimus 1.-8. oktoobril ning sisustatud oli terve nädal.

KERTTU VETEMA
Ääsmäe kultuuritöötaja

Juubelinädalat alustas eakate ühenduse Sügis aktus kooli aulas, kus esinesid külalised Saue linnast ja Tabasalust. Lauldi, tantsiti ning esitusele tulid ka luuletused. Joodi kohvi ning saadi suu magusaks maitsva tordiga. Muusikat mängis ansambel Rein ja Sull. Samal ajal avati raamatukogu fuajees Suur Ääsmäe Ajaloonäitus, mis valmis koostöös raamatukogu ja Ääsmäe Koduloo Klubi liikmetega.

Esmaspäeval anti teatpulk üle Ääsmäe noortekeskusele. Toimusid „Just Dance2“ ning „Magic“ turniirid. Tantsiti linetantsu ja liiguti ladina rütmide saatel. Turniiride parimaid premeeriti auhindadega.

Silva Kiilberg: „Teispäeval avas oma ukseid külalistele Ääsmäe Lasteaed. Nende motoks oli: „Minu koduküla algab minu kodust.“ Minu koduküla on minu lasteaed, tulevane kool, kommi- ja jäätiseletiga poeke, mänguväljak ja imeline loodus. Just sellisena õppis koduküla tundma iga lasteaialaps, sest küla juubeli puhul võeti ette sügismatk „Koduküla fotojaht“. Lasteaia toimus lahtiste uste päev kõigile külaelanikele, kus sünnipäevakingituseks külale ja koolile korraldati koostöös vanematega kaks vahvat näitust: üks nendest oli vanavara ja teine looduslikest materjalidest meisterduste näitus. Samuti olid eksponeeritud ka matkal tehtud huvitavad fotod“.

Kolmapäeval muutus Ääsmäe põhikooli aula kinosaaliks. Vaatamisele tuli Ääsmäe mõisas üles võetud film „Džuudopoisid“. Pärast seda esitati filmiklippe Ääsmäe küla ajaloost.

Neljapäeval toimus Ääsmäe koo-

li võimaldas suur korvpalliturniir. Osalejaid oli nii oma külast kui ka väljaspoolt küla. Tihedas võitluses selgitati välja parim võistkond, keda auhinnati võidumedalitega.

Reedene päev oli täielikult pühendatud koolile. Hommikut alustas koolipere hümniga. Päeva jooksul toimusid viktoriinid erinevatele vanuseastmetele. Et viktoriinidel edukas olla, olid juba varem välja pandud Ääsmäe kooli ajaloo infotahvlid, kus huvilistel oli võimalik informatsiooni koguda. Öhtul toimus aktus, kus esinesid Ääsmäe Põhikooli tublid ja andekad õpilased, üles astusid ka õpetajad. Pärast aktust pakuti külalistele maitsvat torti. Juba kella kaheksaks kogunesid tantsulembelised õpilased raamatukogu fuajeesse, kus toimus disko. Diskoritena astusid üles külalised Keila Noortekeskusest. Esitusele tulid nii uemad kui ka vanemad hitid ning tantsupõrand oli täidetud ürituse lõpuni.

Laupäeva hommikul hakkas juba varakult sebumine. Soovijatel oli võimalus osaleda Ääsmäe küla ekskursioonidel. Olid neid, kes ot-

sustasid bussimatka kasuks, aga oli ka neid, kes võtsid osa jalgsi ekskursioonist. Väljasõitudel külastati küla tähtsamaid asukohti. Pärast ekskursiooni koguneti meie uue külatähe juurde, kus toimus selle pidulik avamine.

Kui külatähe sai avatud, siis olid kõik oodatud juba koolimajja, kus pakuti söögiks seljankat. Peeti maha ka vilistlaste korvpalliturniir, mille võitis 1990-2000 vilistlaste koondmeeskond. Kogu päeva jooksul oli külalistel võimalus tutvuda koolimajaga ning ajaloonäitusega, kus meie tublid ajaloolased tutvustasid küla- ja kooliajalugu ning rääkisid sellest, mis peitub fotode taga, kes on need inimesed, kes olid üles võetud fotodel ja miks on nad Ääsmäele tähtsad.

Aktuse ajaks täitus koolimaja rahvaga. Meie kooli tantsupere esitles eeskava, mille sõnum oli seotud mõistetega kodu, õpetaja, põlvkonnad, järjepidevus ja otsingud. Oli palju sõnavõtte ning tänati küla ja kooli sõpru. Aktuse juhatasid sisse külanem Ahto Oja ja koolidirektor Jaanus Kallion.

Peale aktust võttis järje üle õhtujuht Kalvi Kants, kelle eestvedamisel oli võimalus osaleda erinevatest mängudest. Tantsumuusikat esitas ansambel Anmatino. Pärast ansambli lõpetamist võttis järje üle õhtujuht, kes kehastus DJks. Tema eestvedamisel tulid esitusele tuntumad hitid, mis kutsusid rahva tantsupõrandale. Tantsiti varaste hommikutundideni ning peo lõpetas üks korralik jenka.

Juubeliüritus on saanud väga positiivset järelkaja ning seetõttu võime nimetada seda kordaläinuks. Osavõtt oli suur ning usume, et juubelinädal täitis oma eesmärgi. Kindlasti loodame ka edaspidist ääsmäelaste aktiivset osavõttu ning täname omalt poolt kõiki, kes olid selle õnnestumises osalised.

Oleme väga huvitatud tagasisidest juubelinädala ürituste osas. Selleks palume külastada kodulehte <http://aasmae.weebly.com> ning jagada oma emotsioone ja mõtteid. Järgmise juubeli peame maha viie aasta pärast, kui küla esmamärkimisest on möödunud 775 aastat ning kooli eluiga on juba 230 aastat. ■

Noppeid naabritelt

Keila vallas vahetus võim

Neljapäeva, 27. oktoobri hommikul toimunud Keila vallavolikogu istungil leidsid toetust eelmisel istungil esitatud umbusaldused ning umbusaldatud vallajuhtide asemele valiti uus vallavanem, vallavolikogu esimees ning vallavolikogu aseesimees.

Vallavanemaks osutus valituks Kalev Laast, kes valiti 2009. aasta kohalikel valimistel vallavolikogusse valimisliidu Meie Inimesed nimekirjas. Volikogu valiti juhtima samuti valimisliidu Meie Inimesed nimekirjas volikogusse kandideerinud volikogu liikmed – volikogu esimeheks valiti Kadri Tillemann, aseesimeheks Svetlana Kadel-Gleeson. Ükski uutest vallajuhtidest erakondadesse ei kuulu.

keilavald.ee 28.10.2011

Saku perearstikeskus on üks Eesti parimad

Eestis on 468 perearstikeskust. Eesti Perearstide Selts (EPS) valis neist välja 24 paremat, mis said kõrgema kvaliteeditunnistuse. EPSi juhi ja peremeditsiini professori Ruth Kalda sõnul ei hinnatud perearstipraksiste puhul pelgalt arvuliselt näitajaid, vaid oluliselt peeti ka kvalitatiivseid muutusi mõtteviisis, töösuhetumises, töö organiseerimisel, mis kõik koos peaks lõpuks viima sujuvalt toimiva perearstisüsteemi ja esmatasandi arstiabi kättesaadavuse paranemiseni. Tublimate hulgas oli kõige rohkem Tallinna ja Tartu perearstikeskuseid, kuid ka mõne väiksema paiga tohtrid pälvisid selle kõrge tunnustuse. Harjumaalt pääses paremikuks vaid Saku Tervisekeskus OÜ. Saku perearstikeskuses töötab 18 inimest, tohtreid on 6.

Saku Sõnumid 07.10. 2011

Harku valla planeeringute kaart nüüd internetis

Alates septembrikuust on kõigil huvilistel võimalik internetis interaktiivsel kaardil tutvuda Harku valla detailplaneeringutega. Kaart asub aadressil kaart.harku.ee. Veebikaardile on kantud kõik menetluses olevad, kehtestatud ning kehtetud detailplaneeringud 2011. aasta alguse seisuga. Kaardi täiendamine toimub jooksvalt. Samuti võimaldab kaart saada täpsemat infot iga kastraüksuse planeeringu kohta.

Harku Valla Teataja 13.10.2011

Pereklubi Kollane Pardike kutsub lapsi koos vanematega

SAUE VALLA KULTUURIKESKUSSESSE

- BEEBIVÕIMLEMISSE
- VÄIKELASTE LOOVUSTUNDIDESSE
- VÄIKELASTE LIIKUMISTUNDIDESSE
- LOENGUTESSE VÄIKELASTE VANEMATELE

Rohkem infot leiate www.pardike.ee

30. novembril kell 18.00 on oodatud kõik kultuuri- ja spordivaldkonna aktivistid Saue valla Kultuurikeskusesse KULTUURI- JA SPORDI TEEMALISELE ÜMARLAUALE Arutamisele tulevad järgmised teemad: avalik üritus, kaubanduslik tegevus ürituse ajal, toetuste taotlemine ja rahastamine. Lisainfo: 530 44062, angela.loot@sauevald.ee Angela Loot, kultuurinõunik

10. detsembril kell 11.00 toimub Saue valla Kultuurikeskuses JÕULUPIDU PUUETEGA LASTELE JA NENDE PEREDELE Kavav meelelahutus, ühistegevus, Jõuluvana koos kingitustega. Osavõttust teatamine vajalik. Lisainfo: 6541144, 53462560 või sirli.sostar@sauevald.ee

Vanamõisa suvelõpupidu esitati konkursile Eesti Asi 2011

Eesti Päevaleht käivitas 28. septembril sarja "Eesti asi 2011", hakates koos lugejatega otsima ehedamaid Eesti asju aastal 2011. Vanamõisa elanik Urmas Kohver esitas konkursile hindamiseks ka Vanamõisa suure suvelõpupeo projekti.

Urmas Kohver: „Kui ma nägin Eesti Päevalehes, et toimub selline konkurs, tundus mulle, et Vanamõisa Vabaõhukeskus oma kauni palklaululava, kiige ja grillkojaga ning loomulikult seal toimuva käsitöölaada ja suvelõpupeoga ongi üks ehe EESTI ASI. Et Eesti külas on inimesi, kes viitsivad jännata sellise asjaga ja seda suurelt osalt vabatahtlikult ja tasuta. Mitte mingisugune seakaamera ega muu tühi-tähi ei kaalu seda minu silmis üle, andku need mulle andeks, kes on sellised asjad võistlusele esitanud. Paraku on maailm selline, et mis ühele on meeltemööda, see ei pruugi teises mingeid emotsioone tekitada. Sain vastuse, kus tänati kenasti pakkumise eest ja lubati asja kaaluda. Kaalumise töö on aga ammu aega teada kui raske ja keeruline amet, seega ei ole minu ettepanek veel kaalukausile jõudnud. Ise küll usun, et ükskord me võidame niikuinii ja kui küla- ja ehk isegi vallarahvas aitab kaasa uskuda, siis nii ka läheb, sest ühtsuses on jõud.“

Valla noored malehuvilised panid oskused proovile

Laagri Male Arendamise ja Edendamise Keskus-Klubi koostöös Saue valla Kultuurikeskusega viis 29. oktoobril läbi Malelaupäeva.

Euroopa Noorte kiirmale meistrite Mai Narva ja Ottomar Ladva vastu astusid üles kaksteist vahvat malehuvilist. Noormeistrid tegid käike kordamööda ja paarissimultaanis võitsid kõiki oma vastaseid. Ottomar ja Mai kinnitasid ühiselt, et malelaudadel oli tegemist tõsiselt ning vastased olid visad. Malelaupäeva austas oma kohalolekuga ka male suurmeister Jaan Ehlvest, kes kiitis, et sellised kohalikud üritused aitavad elavdada male-elu ja toovad noori selle mõttemängu juurde.

Toimus ka väikmale turniir, kus osalesid simultaanil mänginud malesõbrad. Turniiri ajakontroll oli kümme minutit partiile, mis tekitas nii rõõmu kui traagikat. Vürtsi lisaski just asjaolu, et mängijate aja peale ning ja kui mängija oli natukene aeglasem, võis kaotuse kergelt kirja saada. Väikmale turniiri võitis Mart Narva 9 punktiga, II kohale tuli Uku Huges 8 punktiga ja III kohale Erik Kristjan Saar 7 punktiga. Laagri Male Klubi pidas võitjaid meelest magusate auhindadega. Klubi tänab maleürituse korraldamisel Eesti Male Toetusühingut, kes lahkelt andis kasutada maleinventari ja valla kultuurikeskust, kus tingimused maleürituste läbiviimiseks on ideaalsed.

Eakatele ja erivajadustega inimestele

2. detsembril kell 11.00 Saue valla Kultuurikeskuses

JÕULUPIDU koos EALATE SELTSI PIHLAMARI SÜNNIPÄEVAGA

kavas:
vallajuhtide tervitus,
eeskava- üllatusesineja,
suupiste- ja kohvilaud,
üllatused, esitlused,
väike jõulumüük

Buss väljub küladest Laagrisse
Maida seltsimaja juurest 9.00 mõisa juurest 9.05
Äasmäelt Kasesalu 6 9.20
Uku bussipeatusest Pärnu mnt 9.35
Ailast (vana koolimaja juurest) 9.50
Valingult (mõisa juurest) 10.00
Saue linna päevakeskuse juurest 10.15
Vanamõisast Rõika tn ots 10.25
Alliku seltsimaja juurest 10.30
Hüüru veski juures 10.40
Harku hooldekodu teeristis 10.45
Kuju saab samuti bussiga

Lisinfo sotsiaalsosakonnast 654 1136

MIDA TEHA/KUHU MINNA

“Ärgem tüdigem head tehes, küll me omal ajal ka lõikame, kui enne ära ei nõrke!”

Hakatuses siis selline kummaline lause vanadest raamatustest.

RAIVO KOKSER
LC Laagri ekspresident,
3.tsooni esimees 2011/2012

LC Laagri Lionsitel on käimas neljas tegevusaasta ja õnneks nõrkemise märke näha ei ole. Pigem vastupidi, tegevused muutuvad sisukamaks ja kogemuste kasvades oskame ka abivajajaid paremini märgata. Suvehakul valiti ametisse uus president, kelleks on sel hooajal Mikk Lõhmus. Paika said pandud ka plaanid selleks aastaks.

Sel aastal soetasime kogutud rahast arvuti kuulmispuudega noormehele Andre Arumäele, mille andsime talle suvelõpupeol pidulikult üle. Nelja aasta jooksul on klubil tekkinud mõned traditsioonilised üritused, millest suurim ja

heategevuseks vajaliku rahakogumise seisukohalt tähtsaim ongi celmainitud valla suvelõpupidu.

Traditsioon on ka iga-aastane adventikontsert Laagri Koolis. Osa võtavad meie valla mõlema kooli taidlajad ja tänavune külalisesineja on meie kõigi poolt armastatud laulja Ivo Linna koos Antti Kammistega. Üritame võtta alati õppust elnevate kontsertide kiitusest ja kriitikast ning osalejate ja kuulajate-vaatajate abiga proovime teha igal aastal pisut paremini. Piletistjate vahel loosime välja samuti juba väljakujunenud tavade kohaselt peaauhinna - tänavu korraliku nutitelefon. Tahame siiralt tänada kõiki neid, kes meie teenuseid suvelõpupeol tarbides või kontserdipiletit ostes aitavad meil head teha. □

LC Laagri Lions klubi
Heategevuslik adventikontsert
Laagri koolis 27.novembril kell 17:00

Esinejad:
Ivo Linna ja Antti Kammiste
Laagri kool
Vanamõisa segakoor
Äasmäe kool

Toetajad:

Pilet - 6 euro; Piletid on saadaval teatriteatrist.
Auhinna panevate ühis - emt

MIDA TEHA/KUHU MINNA

Kinoklubi alustab filmiõhtuid Vanamõisa Seltsimajas

Vanamõisa Seltsimajas on ka varem kinoõhtuid korraldatud ja filme vaadatud. Sel hooajal tahame aga käivitada kinoklubi, kuhu kutsume asjaosalisi filmist ja filmitegemisest rääkima.

ENE JÜRNA
Vanamõisa Seltsimaja juhataja

15. novembril kell 19.00 vaatame kinoklubi avaõhtul filmi „Minu Leninid“ ja ajame juttu filmirežissöör Hardi Volmeriga. Ametilt on Volmer laste ja meeste pealiskõrvalduse rätsep ja teatrikunstnik, kellel on aga alati käsil väga erinevad projektid. Hetkel töötab ta „Pehme ja karvaste“ loojana Kanal 2, teeb mängu- ja nukufilme, loob laule ja laulab Singer Vingeris ja mida kõike veel. Kinoklubi õhtul loodame Volmerilt kuulda tema põnevate ametite ja uemate tegemiste kohta.

Film „Minu Leninid“ valmis 1997.

aastal ja jutustab ettevõtlikust Aleksander Keskülast, kes otsustab ära kasutada enamlaste juhti Leninist, et tekitada Venemaal Saksamaa rahadega revolutsioon ja luua Loode-Venemaast Suur-Eesti. Lõbusaks läheb siis, kui otsustatakse leida ja koolitada Leninile viis teisikut, kes kõik lõpuks Venemaale revolutsiooni tegema sõidavad. □

INFO

15. novembril kell 19.00
Vanamõisa Seltsimajas
Kaetud on kohvilaud
Pilet 3 eurot
Piletid saadaval Vanamõisa Seltsimajas, Allika tee 10, Alliku külas

HUVITAV TEADA

Tervitati värskeimad tulijaid

15. oktoober tõi Laagrisse kultuurimajja pidutsema 35 beebit, kes ilmavalgust näinud ajavahemikul mai kuni august.

KODUVALD
annely.sumre@sauvald.ee

Nagu ikka, olid peakülalisi assisteerimas emad-isad, õed-vennad, vanaisad-vanaemadki. Tited said kingitusena Saue Vallavalituse poolt beebibodid, kus peal vahva sõnum - 100% sauevallakas. Sünnimust toetanud sponsorite abiga loositi külaliste vahel Libero kinkepakke ja HiPP

toidusegusid ning kõik said kaasa Aptamili kingikoti.

Hea koostööpartner Pereklati Kolane Pardike viis läbi beebivõimlemise näidistundi, kus lapsevanemaid julgustati õpetati koos oma põnnidega harjutusi tegema. Fotonurgas oli võimalus perega pildistada.

Kel aga polnud võimalust üritusel osaleda, Teie beebisid ootavad kingitud Saue valla Kultuurikeskuses. □

Jõgisoo Seltsimajas Laste jõulupidu 17. detsembril kell 12

Etendus: Nõiamoori jõuluvemp

Külla tuleb Jõuluvana!

Pakisovist palun teatage Päkapikele telefonil 53 404 702 või e-posti teel: mannikabi@la.tln.edu.ee Lapse osalustasu 2,50 eurot kandke palun hiljemalt 09. detsembriks Saue-Jõgisoo Haridusseltsi arvele Swedbank 1120083061, selgitusse märkige lapse nimi.

Jõgisoo Seltsimajas LAUPÄEVAL 26. NOVEMBRIL KELL 19

KADRIPÄEVA KOHVIKU ÕHTU

- TANTS JA TAGAAJAMINE
- MÄNGUD
- LEIVATEGEMINE
- PILJARD
- LASTETUBA
- RAAMATU VAHETUS

Palun võta kaasa huvitav raamat, mida oled nõus kellegagi vahetama.

NB! PARIMALE KADRI' LE AUHIND!!!
TÖÖTAB PUHVETI! PILET: 2 EUR

Saue - Jõgisoo Haridusselts jätkab kodukandi ajaloo uurimist perekonnaajaloo ja sugupuuu uurimisega

Kõik, kes te olete huvitatud oma perekonnaajaloo ja sugupuuu koostamisest, olete oodatud Jõgisoo seltsimajas laupäeval, 26. novembril kella 14.00. Võtke kaasa kõik teoksil või tehtud uurimused oma sugupuuu või kodukoha (küla, talu) kohta.

Omalt poolt pakume:

- * näitus koostatud sugupuudest ja kogemuste vahetamine
- * abimaterjalidega tutvumine ja näpunäiteid töö alustamiseks
- * alustame praktiliselt oma sugupuuu koostamist ja jätkate kodutööna

Juhendavad Evelin Povel-Puusepp ja Eda Liiväär Eesti Genealoogia Seltsist. Osalustasu 2 eurot.

Eelregistreerimine: Aino - 5144957, Ülle - 5012033
Järgmine kokkutulemine 2012 a. 28. jaanuaril

2. detsembril algusega 20.00

Ääsmäe Põhikooli saalis

Ääsmäe AASTALÕPUPIDU

Klubiaritust
Muusikat teeb ansambel Svips
Õhtut juhib Margus Abel

Üritusel osalejatele osalustasu

TÄPSEM INFORMATSIOON:
kerttu.vetama@gmail.com - 58226554
<http://aasmaa.weebly.com/>

Sul on kodus igav??
Tule meiega koos laulma!!

**Reedel,
18. novembril
kell 18:00**
toimub Saue valla
Kultuurikeskuses
Laagri, Veskitammi 8
**Lauluklubi
õhtu**

Istume koos kohvitassi juures ja:

1. Kuulame - vaatame Ülle Tominga meenutusi „Mõeldes Mait Agule“, osaleb Ääsmäe tantsurühm
2. Laulame koos tuntud ja armsakssaanud laule - õhtu juht Peep Raun

Üritusel osalemise tasu on 2 eurot.
Ansambel „Pihlamari“ Lisainfo tel 508 3223

ISADEPÄEV - PEREPÄEV

ISAD JA POJAD

SAUE VALLA KULTUURIKESKUSES 12. NOVEMBRIL KELL 10.00-16.00

11.00-12.00 ISADEPÄEVA KONTSERT - ISAD JA POJAD! ANUUSKASTUNDU VIKERKAR, PISKESTE POISTE RÄND TÖÖRUKUTE ANSAMBL LAULURING BEERIKOOLI AUDIUSTEGA KOLLANE PARDIKE LOOVUSRÜHM LAPSED PÄRMAUSTANTS LAPSED KOOS VANEMATEGA

10.00-16.00 AMERISKADE PÕLJATE ÕHNGU RAHVUSVAHELNE CAVIA BALTICA NÄTUS ANESTERIKLASSI HOOBUSES, TÕMMERISKADE EKSPERTIS, LEHMKO VALMINNE, ANSTER JA ANSSI VALMINNE, AUTASUSTAMINE

10.00-16.00 LASTELE AVATUD KOLLASE PARDIKESE MÄNGUTUBA

12.00-14.00 KOOS ISAGA MAALET MÄNGIMAISI!

Stseppäs on TASUTA!

Lisainfo: Saue valla Kultuurikeskus tel 51 671 6765 info.veskitammi@saueva11.ee

KÄSITÖÖRING OOTAB NÄPUTÖÖ HUVILISI VANAEMASID

Kõik, kel näpud sügelevad millegi tegemise järele ja kel vähegi oskust hoida käes nõela, vardaid ja kääre on oodatud huviringist osa võtma. Käsitöö ei ole sugugi igav ja aeganõudev tegevus, vaid põnev ja loominguline ning arendav. Samas valmib alati rõõm põnev ese, mida ise kasutada, millega mängida või mida kellelegi kinkida.

Ootame kõiki asjast huvitatud vanaemasid esmaspäeviti, kell 12.30 Saue valla Kultuurikeskusesse nobedate näppude ringi.

Teeme koos meie lasteaiastele muinasjutu ainetel käpiknukud.

KERAAMIKA TÖÖTUBA TÄISKASVANUTELE! JÜLÜKINGITUSTE TEGEMINE OMA SÖBRALE!

Pakume täiskasvanutele ja suuremate lastele võimalust teha oma kätega jõuluringid savist. Kõik teadmine ja oskused, mis on vajalikud, õpetatakse käsitöökooli õpetajate juhendamisel. Opetatakse põlvkondadele teadmisi, nippe, glasuurimist, treimist, portselani maalimist jne. Kõik valmis ja glasuuritud tööd piletatakse ning need saab esialse koju kaasa kasutamiseks ja nautimiseks. Kursuse kestvus: töötaba korraldab ühe korraldaja kogu 45 minutilise tundi keel: 18.00-19.30

Toimumise aeg:
Esmaspäeviti 31. oktoobril, 7., 14., 21. novembril ja 7., 5., 12. detsembril.
Juhendajaks on kunstnik-keramik Rave Puhm.
Teisipäeviti 1., 8., 15., 22., 29. novembril ja 6., 13. detsembril.
Juhendajaks on kunstnik-keramik Irja Kändler.
Kursus sisaldab ettenähtud tööks vajalikke vahendeid, materjale, kindel kogus savit, glasuuri ja keramiikahju kasutamiseks.

Koht: Laagri Kooli savikoda ruum 217. Address: Veskitammi 22, Laagri, Saue vald
Kursuse maksumus: 180000 osalemine seitsmel korral maksab 66,67 eurot + km inimele (80 eurot km-ga).

Info ja registreerimine:
6517635
taiguri@laagri.edu.ee

Saue valla XX aastapäeva tähistamine 21.11.2011

21. novembril möödub kakskümmend aastat sellest, kui Saue vald sai tagasi oma iseseisvuse. Selle tähtpäeva tähistamiseks korraldame Saue valla elanikele meelelahutusüritused - Hommikuprogramm ja Õhtuprogramm. Mõlemad sündmused on tasuta, aga osalemine eeldab eelregistreerimist. Valla lasteaiad ootavad huvilisi laste uste päevale.

Hommikuprogramm lastele kell 10.00-12.00 Saue valla Kultuurikeskuses

- 10.00 Tervitus Rein Riga, vallavolikogu esimees, Andres Laisk, vallavanem
- 10.05 Esinevad Saue valla lasteaiad
- 10.30 Teatrietendus „Lugu õnnest“, Ivar Lett
- 11.00 Pidulik tordi söömine
- 12.00-lõpetamine

Õhtuprogramm täiskasvanutele kell 19.00-21.00 Saue valla Kultuurikeskuses

- Teatrikohvik 19.00 Tervitus Rein Riga, Vallavolikogu esimees, Andres Laisk, Vallavanem
- 19.05 Teatrietendus - teater VARIUS
- Töötub kohvik (tort ja kohvi/tee valla poolt).

Ürituse korraldab Saue Vallavalitsus
REGISTREERIMINE kuni 16. november 2011 telefonile: 530 44062,
e-postile: angela.loot@sauevald.ee, Angela Loot, kultuurinõunik

Jõgisoo Seltsimajas

18. novembril kell 18.00
20. novembril kell 14.00

RAHVUSKÖÖGI KOKKADE KONKURSS

Tingimused:

1. asjaarmastajad ja profikokad (pagarid ja kondiitrid)
2. osavõt ja pakub välja 2-3 rahvuslikku rooga, tulemus peab olema mugavalt ning käepäraselt söödav
3. valdama vaatamängulist esitlust Inglise keeles

Ürituse VÕITJA saab osaleda:

THE TASTE AWARD 2012 (USA)

Ootame julget pealehakkamist EESTI köögikultuuri ja rahvuslike roogade tutvustamiseks kõikidele maitsemeelele, mis suures ilmas leida on.

Huvitatud palun registreerida ja küsida lisainfo:
E-post: angela.loot@sauevald.ee või Tel: 8802869
Korraldaja: Libertas Instituut MTU

VANAMÕISA SELTSIMAJAS ALLIKA TEE 10, ALLIKU KÜLAS

LASTEHOMMIK 13. NOVEMBRIL KELL 12.00

Karupoeg Puhh-Villu kutsub lapsi endaga laulma, mängima ja jäätist sööma!

Perepilet 3 Eur

Jõgisoo Seltsimajas LAUPÄEVAL 03. DETSEMBRIL 2011

Algusega: KELL 12.00

PÄKAPIKU TÖÖTUBA

Teeme ise jõuluringid!

- valmistame jõluhteid ning kaarte
- värvime siidisalle
- kipsi kujude valmistamine
- joonistame
- piparkookide valmistamine jpm

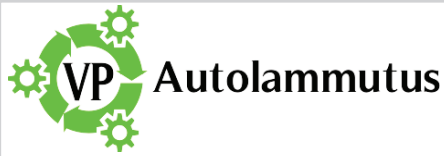
Kahapeal materjali ostmise võimalus, kuid alati saab ise vajaliku materjali kaasa võtta. Abistamas on ka juhendajal!

Info tel : 5012033 Ülle

ROSANNA MOE- JA
STILISTUUDIO OOTAB
KÕIKI HUVILISI NOORI
VANUSES 10-20 AASTAT
LAUPÄEVITI KELL 12.00
SAUE VALLA
KULTUURIKESKUSESSE

Olete oodatud, kui huvi pakub mood ja disain; soengu- ja meigikoolitus; lavaline liikumine
Lisainfo: Kai Ilp 501 4908

Müüme kasutatud varuosi enimlevinud sõidu- ja pakiautodele.

Ostame utiliseerimist vajavaid sõidu- ja pakiautosid ning busse, võib pakkuda ka sõidukorras sõidukeid.

Kustutame sõiduki ARK-s.

Kontakt:

50 55 368 või 60 49 844
Info@vpautolammutus.ee
www.vpautolammutus.ee
AVATUD E-R 9-17 L 9-14
Puksiirteenus 24h
Autode kokkuost tel 50 52 618

Maa ilma parim
sünnipäev*

PAINTBALLIGA

3 erinevat
väljastusega mänguplatssi,
komandopunkti,
kaamerad platstil,
monitoridest näed toimuvat
jms

*seda räägivad kõik lapsed,
kes on hr Surma juures
paintballi mänginud.

Küsi head hinda!
www.surm.ee
surm@surm.ee
tel 504 1346

SAUE LOOMAKLIINIK

Avatud
E-R 15.00-19.00
Sooja 1, Saue tel. 600 3382
www.sauekliinik.ee

SAGRO

*Autode remont,
keevitus ja värvimine

* Õlivahetus

* Tehniline ülevaatus

* Transportteenus,

* Fekaali vedu

* Autoparkla

AS Sagro automajand
Vae 3, Laagri, Harju maakond
Tel. 679 6858, GSM 515 8242
e-post: raul@sagro.ee

Anne Vau
õmblus- ja rätsepätööd

Saue, Vanamõisa
tel: +372 53 954 260
e-mail: anne@vau.ee

er Ekspress Raamatupidamine
Teeme koos unistused teoks!

- Raamatupidamisteenused
- Maksukonsultatsioonid
 - Firmade asutamine
 - Äriplaanide koostamine

Tel: 5149039
info@ekspressraamatupidamine.ee
Asukoht: Laagri

Ostame üle Eesti:

- virnastatud võsa;
- raiejätmeid;
- saetööstuse jääke (pinnud, saepuru, hõõvlilaast);
- kasvavat võsa (kraavide ja teede ääred, võsastunud põllu- ja heinamaad)

Energiavaru OÜ +372 5080336
info@energiavaru.ee www.energiavaru.ee

Sauel asuv rahvusvaheliste vedudega tegelev transpordifirma otsib oma meeskonda kogemustega logistikut/ekspedeerijat Euroopa või Skandinaavia suundadele.

CV ja palgasoovit saata: info@cella.ee

Ramelin OÜ RAAMATUPIDAMIS- TEENUSED

-raamatupidamise
korraldamine

-aruannete koostamine

-dokumentide korrastamine

e-post: info@ramelin.ee
tel 5559 0070.

Kuivad kamina/pliidipuid 30 cm;
Kask/lepp, võrkkottides 40L/60L

Kuivad ahjupuid kottides ja laotuna konteinerisse (min.kogus 6 rm). Metsakuiv mänd; kask; segapuu - 40 cm - kottides 80L; 50cm - laotud konteinerisse

Vedu Harjumaal tasuta, hinnad soodsad.
tel: 56475960, 56364633,
e-mail: apq@hotmail.ee

KÕIK POTTSEPATÖÖD

IVAR 56651812
MTÜ Eesti Pottsepad

VIKERFORELL PIRGUS 5 EUROT/KG

TEL: 534 67 418

Juuksurid Kairi Sats ja Ingrid
Voll teatavad oma klientidele,
et nad töötavad nüüd

Laagri Ilusalongis
aadressil Veskitammi 1

Meestejuuksur töötab ka nüüd E-L

Alates 1. jaanuarist 2012 saab kasutada meie salongi teenuseid registreerides interneti teel.

Info:
www.laagriilusalong.ee
6 796 424

MEIE LEIAME OSTJA!

Vaata parimaid pakkumisi: www.1partner.ee

Kaili Tamm
56 268 258
66 84 700

Olmer Oigus
56 560 460
66 84 700

OST • MÜÜK • ÜÜR
HINDAMINE • INVESTEERIMINE

1Partner

KINNISVARA

KVALITEETMÖÖBEL KOHALIKULT MEISTRILT

www.ktk.ee
telefon 510 8599
e-mail info@ktk.ee

HAMBARAVI JA PROTEESIMINE

Lastele kuni 19.a. TASUTA
Avatud : E-R 9.00-18.00

Asume: A.H.Tammsaare tee 137
Tel. 6798599 / 55605898

E.Vilde tee 73 – Tel. 6525899 / 56689819
www.jadent.ee

TÖÖRIISTADE REMONT

Hitachi, Makita,
Bosch jpt.
Laagri piires
tuleme ise järgi.
530 274 87
Hundikurk OÜ

TIPOLIIN
KINNISVARABÜROO
VELJO TARVIS
tel. 5647 1516,
tel. 657 6301
veljo@tipoliin.ee
www.tipoliin.ee

OSTAME - MÜÜME - ÜÜRIME

TEIE KINNISVARA

- Kiire ja korrektne vormistamine.
- 15 a. töökogemus.
- Konsultatsioon tasuta!

VEO- ja KOLIMISTEENUS

Teenindame 7 päeva nädalas

vekra

Võrgust automaatikani - ideest tervikuni

*AIAD
-VÕRGUD
-PANEELID
-METALLVARB
-MOBIILAED

*VÄRAVAD
-LIUGVÄRAV
-TIIBVÄRAV
-JALGVÄRAV

*AUTOMAATIKA
-VÄRAVATE AUTOMAATIKA
-TÖKKEPUUD
-GARAAZIUKSE AUTOMAATIKA
-PARKIMISKOHA HOIDJAD

Vekra OÜ
www.vekra.ee
info@vekra.ee
+372 50 353 76
+372 56 454 262